

2001. évi LXIV. törvény a kulturális örökség védelméről¹

A 2011.01.01. óta hatályos szöveg

Tartalomjegyzék

Az Országgyűlés	1
I. Rész	
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	1
Értelmező rendelkezések	2
II. Rész	
A RÉGÉSZETI ÖRÖKSÉG VÉDELME	
1. Fejezet	
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	4
A RÉGÉSZETI LELŐHELYEK VÉDELME	
Általános védelem	5
Régészeti lelőhelyek védetté nyilvánítása	5
Ideiglenes védetté nyilvánítás	6
A védettség megszüntetése	6
A RÉGÉSZETI FELTÁRÁS	
A régészeti feltárással kapcsolatos általános előírások	7
A régészeti feltárások egyes formáira vonatkozó különleges előírások	
Próbafeltárás	7
Megelőző feltárás	7
Mentő feltárás	8
A LELŐHELYEK FELTÁRÁST KÖVETŐ VÉDELME	9
2. Fejezet	
MŰEMLÉKVÉDELME	
ÁLTALÁNOS FELADATOK	10
VÉDETTÉ NYILVÁNÍTÁS	10

¹A törvényt az Országgyűlés a 2001. június 19-i ülésnapján fogadta el. Hatályos: 2001. 10. 08.

Elővédelem	10
Az ideiglenes védettség	11
A védettség létrejötte	11
A védettség megszüntetése	12
A MŰEMLEKVÉDELEM SAJÁTOS TÁRGYAI	
Történeti kertek	12
Temetők és temetkezési emlékhelyek	12
Műemléki területek	13
A MŰEMLEKEK FENNTARTÁSA ÉS HASZNÁLATA	
A műemlékek fenntartása	13
A műemlékek használata	14
3. Fejezet	
A KULTURÁLIS JAVAK VÉDELMÉRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK	
Általános védelem	15
A kulturális javak védetté nyilvánítása	15
Védetté nyilvánított kulturális javak védettségének megszüntetése	16
A védetté nyilvánított kulturális javakkal kapcsolatos különleges előírások	16
A kulturális javak külföldre történő kivitele	17
Védett kulturális javak kivitele	17
Nem védett kulturális javak kivitele	17
Végleges kiviteli engedély	18
Ideiglenes kiviteli engedély	18
A kulturális javak feldolgozására vonatkozó korlátozás	18
III. Rész	
A HATÓSÁG FELADATAI	18
Előzetes nyilatkozat	20
Örökségvédelmi hatástanulmány	20
Hatósági kötelezés	20
A túrésai kötelezettség	21
Nyilvántartások	22
A hatósági eljárások szabályai	23

A kulturális örökség elemeinek hozzáférhetővé tétele	24
Az örökségvédelem pénzügyi eszközeinek felhasználása	25
Örökségvédelmi bírság	26
Elővásárlási jog	27
Kisajátítás örökségvédelmi érdekből	27
Európai jogszabályokhoz közelítés	27
IV. Rész	
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	
Hatálybalépés	27
Átmeneti rendelkezések	28
Felhatalmazások	28
	29
	29
Melléklet a 2001. évi LXIV. törvényhez	30
1. BUDAPEST	
I. kerület	30
II. kerület	30
III. kerület	31
V. kerület	31
VI. kerület	31
VIII. kerület	31
IX. kerület	32
IX. kerület	32
XIV. kerület	32
XXII. kerület	32
2. BARANYA MEGYE	32
3. BÁCS-KISKUN MEGYE	33
4. BÉKÉS MEGYE	33
5. BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYE	34
6. CSONGRÁD MEGYE	35

7. FEJÉR MEGYE	35
8. GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYE	35
9. HAJDÚ-BIHAR MEGYE	37
10. HEVES MEGYE	38
11. KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYE	38
12. NÓGRÁD MEGYE	39
13. PEST MEGYE	39
14. SOMOGY MEGYE	40
15. SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYE	40
16. TOLNA MEGYE	40
17. VAS MEGYE	41
18. VESZPRÉM MEGYE	41
19. ZALA MEGYE	42

2001. évi LXIV. törvény a kulturális örökség védelméről¹

Az Országgyűlés

- felismerve, hogy kulturális örökségünk hazánk múltjának és jelenének pótolhatatlan, egyedi és meg nem újítható forrása, a nemzeti és az egyetemes kultúra elválaszthatatlan összetevője;
- abból a célból, hogy a nemzeti és az egyetemes történelem során felhalmozott kulturális örökség feltárásának, tudományos feldolgozásának, megóvásának, védelmének, fenntartható használatának és közkinccsé tételének törvényi feltételeit megteremtse;
- annak érdekében, hogy a nemzeti és az egyetemes kulturális örökség megőrzésére irányuló tevékenységeket szabályozza, a feladatokat meghatározza, és tovább egyszerűsítse, hatékonyabbá tegye a hatósági eljárásokat, illetőleg a kiemelkedő jelentőségű kulturális értékek állami tulajdonba kerülését elősegítse,
a következő törvényt alkotja:

I. Rész

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

- 1. § (1)** E törvény hatálya a kulturális örökség elemeire, valamint az ezekkel kapcsolatos minden tevékenységre, személyre és szervezetre terjed ki.²
- (2)** A kulturális örökség e törvény szerinti védelme nem érinti az annak elemein más jogszabályok alapján fennálló védettséget.³
- 2. §** E törvény hatálya nem terjed ki
- a) a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvényben és az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvényben (a továbbiakban: Évt.) szabályozott kérdésekre a 97. § és 100. § d) pontjában foglalt kivétellel,
 - b) a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Ltv.) hatálya alá tartozó iratokra, szervezetekre és személyekre az e törvény 3-5. §-aiban, a 6. §-ban, a 7. § 3-5., 13-14. és 26. pontjában, a 46-62. §-aiban, a 63. § (2), (4)-(6) bekezdéseiben, a 64-66. §-aiban, a 68-73. §-aiban, a 75. §-ban, a 76. § (1) bekezdésében, a 79-86. §-aiban, a 88-89. §-aiban, a 91. §-ban, a 93. §-ban, a 95-96. §-aiban és a 100. §-ban foglaltak kivételével.⁴
 - c) viszonyosság esetén a diplomáciai mentességet élvező külföldi állampolgárok tulajdonában levő, külföldről behozott kulturális javakra.
- 3. §** A kulturális örökség védelme érdekében a köz- és magáncélú fejlesztéseket – így különösen a terület- és településfejlesztés, terület- és településrendezés, környezet-, természet- és tájvédelem és az ezzel kapcsolatos beruházások tervezését – e védelemmel összhangban kell végezni.

¹A törvényt az Országgyűlés a 2001. június 19-i ülésnapján fogadta el. Hatályos: 2001. 10. 08.

²A 2001. évi LXIV. törvény 1. § 1. bekezdése a 2005. évi LXXXIX. törvény 42. § a) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

³A 2001. évi LXIV. törvény 1. § 2. bekezdése a 2005. évi LXXXIX. törvény 42. § b) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

⁴A 2001. évi LXIV. törvény 2. § b) pontja a 2005. évi LXXXIX. törvény 1. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

- 4. § (1)** A kulturális örökség a nemzet egészének közös szellemi értékeit hordozza, ezért megóvása mindenkinek kötelessége. Tilos a kulturális örökség védett elemeinek veszélyeztetése, megrongálása, megsemmisítése, meghamisítása, hamisítása.⁵
- (2)** A kulturális örökség elemeit tudományos módszerekkel kell felkutatni, számba venni, értékelni, az utókor számára megőrizni és hozzáférhetővé tenni.
- 5. § (1)** A kulturális örökség védelme közérdek, megvalósítása közreműködési jogosultságot és együttműködési kötelezettséget jelent az állami és önkormányzati szervek, a nemzetiségi szervezetek, az egyházak, a társadalmi és gazdasági szervezetek, valamint az állampolgárok számára.
- (2)** A nemzetközi együttműködésben a nemzetközi szerződésekkel összhangban érvényesíteni kell a határokon túli magyar vonatkozású kulturális örökség, és a más nemzetek hazánkban található kulturális örökségének védelmét.
- 5/A. § (1)** A Világörökségi Listára felvett magyarországi helyszínek a kulturális és természeti örökség kiemelkedő jelentőségű elemeiként régészeti, műemléki, illetőleg – külön jogszabályban meghatározottak szerint – természeti védelem alatt állnak.⁶
- (2)** A Kormány a világörökséggel kapcsolatos feladatait a kultúráért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) útján, az általa – az építésügyért felelős miniszterrel és a természetvédelemért felelős miniszterrel egyetértésben – létrehozott és működtetett Világörökség Magyar Nemzeti Bizottsága közreműködésével látja el.⁷
- (3)** A világörökségi helyszínek megóvására, fenntartható használatára, a változások nyilvántartására kezelő szervezetet kell létrehozni, amely a kezelési terv alapján végzi tevékenységét.
- 5/B. §** A nemzet történelme és fejlődése szempontjából kiemelkedő történeti, illetőleg kegyeleti jelentőséggel bíró helyszíneket az Országgyűlés határozattal történeti emlékhellyé nyilváníthatja.
- 5/C. § (1)** Kizárólag törvény nyilváníthatja nemzeti emlékhellyé azokat a történeti emlékhelyeket, amelyek állami megemlékezés rögzített helyszínei, meghatározva egyúttal az azokkal kapcsolatos részletes szabályokat.
- (2)** A történeti és a nemzeti emlékhelyek nyilvántartásáról, helyszíni megjelölésükről, állapotuk figyelemmel kíséréséről a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság gondoskodik.
- 6. §** A kulturális örökség védelmének összehangolását és irányítását, ágazati szakmai felügyeletét a miniszter látja el. E feladatkörében irányítja a kulturális örökségvédelmi hatóságot (a továbbiakban: hatóság), szakfelügyelői és más szakmai testületeket működtet.^{9 10 11}

Értelmező rendelkezések

7. § E törvény alkalmazásában:¹²

- 1. Fenntartható használat:** a védett kulturális örökség olyan módon történő használata – ideértve a kármegelőző és kárcsökkentő tevékenységeket is –, amely nem haladja meg a szakmailag indokolt mértéket és nem vezet az örökség elemeinek állapotromlásához, így biztosított fennmaradásuk a jelen és jövő nemzedékek számára.
- 2. Gyűjtemény:** gyűjtői tevékenység eredményeként létrejött, ritkaságából vagy jellegéből adódóan különös jelentőséggel bíró javak összessége, amelynek egységességében megnyilvánuló kulturális értéke meghaladja egyes darbjainak együttes értékét.

⁵ A 2001. évi LXIV. törvény 4. § 1. bekezdése a 2005. évi LXXXIX. törvény 42. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

⁶ A 2001. évi LXIV. törvény 5/A.-5/B. §-ait a 2005. évi LXXXIX. törvény 2. §-a iktatta be. Hatályos: 2006. 01. 01.

⁷ A 2001. évi LXIV. törvény 5/A. § 2. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 170. § 8. bekezdés d) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

⁹ A 2001. évi LXIV. törvény 6. §-a a 2006. évi CIX. törvény 134. § a) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

¹⁰ A 2001. évi LXIV. törvény 6. §-a a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

¹¹ A 2001. évi LXIV. törvény 6. §-a a 2005. évi LXXXIX. törvény 42. § d) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

¹² A 2001. évi LXIV. törvény 7. §-a a 2005. évi LXXXIX. törvény 3. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

3. *Közgyűjtemény*: az állam, a helyi önkormányzat, valamint az országos kisebbségi önkormányzat, a köztisztviselő és a közalapítvány tulajdonában (fenntartásában) működő vagy általuk alapított könyvtár, levéltár, muzeális intézmény, kép- és hangarchívum. Egyházi kérelemre ezekkel azonos elbírálás alá kerülhetnek az egyházi fenntartásban működő, állami nyilvántartásba vett gyűjtemények (könyvtár, levéltár, muzeális intézmény, kép- és hangarchívum).
4. *Kulturális javak*: az élettelen és élő természet keletkezésének, fejlődésének, az emberiség, a magyar nemzet, Magyarország történelmének kiemelkedő és jellemző tárgyi, képi, hangrögzített, írásos emlékei és egyéb bizonyítékai – az ingatlanok kivételével –, valamint a művészeti alkotások.
5. *Kulturális örökség elemei*: a régészeti örökség, műemléki értékek, valamint a kulturális javak.
6. *Megelőző feltárás*: a hatóság által jóváhagyott írásbeli szerződés alapján végzett olyan régészeti kutatási tevékenység, amely a földmunkával járó fejlesztések, beruházások által érintett régészeti lelőhelyek feltárására irányul.¹³
7. *Mentő feltárás*: régészeti emlék vagy lelet régészeti feltáráson kívüli, váratlan előkerülése során alkalmazandó, a közvetlenül érintett elemek szakszerű megmentésére irányuló azonnali beavatkozás.
8. *Műemlék*: olyan műemléki érték, amelyet e törvény alapján jogszabállyal védetté nyilvánítottak.
9. *Műemlékfenntartás*: a műemlék rendeltetésszerű használatához, illetve értékei megőrzéséhez szükséges, a műemléket érintő szakszerű állagmegóvás, folyamatos jó karbantartással vagy felújítással.
10. *Műemléki érték*: minden olyan építmény, kert, temető vagy temetkezési hely, terület (illetve ezek maradványa), valamint azok rendeltetésszerűen összetartozó együttese, rendszere, amely hazánk múltja és a közösségi hovatartozás-tudat szempontjából kiemelkedő jelentőségű történeti, művészeti, tudományos és műszaki emlék, alkotórészeivel, tartozékaival és berendezési tárgyaival együtt.
11. *Műemléki helyreállítás*: a jó karbantartási, fenntartási feladatokon túlmenő, a műemlék egészét vagy részét érintő felújítás, vagy meghatározott állapotba való visszaállítást célzó építészeti, képző- és iparművészeti beavatkozás.
12. *Műszeres lelőhely- és leletfelderítés*: a légifelvételezés, a föld- és víz alatti objektumok geofizikai úton történő felmérése, a fémkereső műszerrel (detektorral) végzett lelettérképezés vagy -gyűjtés, geodéziai felmérés, és minden egyéb műszerrel folytatott olyan tevékenység, amely régészeti lelőhelyek vagy leletek felderítésére irányul.
13. *Örökségvédelmi felügyelet*: a 46. § hatálya alá nem tartozó kulturális örökségi elemek megóvásának, fejlesztésének, fenntartható használatának hatósági eszközökön kívüli, elsősorban tanácsadással és szolgáltatási tevékenységgel történő elősegítése.
14. *Örökségvédelmi többletköltség*: a kulturális örökség védett elemein végzett kutatási, restaurálási vagy helyreállítási munkák olyan – az értéknövekedéssel csökkentett – költségei, amelyeket a hatóság írt elő vagy rendelt el, valamint amit a tulajdonos kezdeményezésére a hatóság annak elismer, és amelyek a fenntartással kapcsolatban egyébként nem merültek volna fel.^{14 15}
15. *Próbafeltárás*: a régészeti lelőhelyek állapotfelmérését, jellegük, térbeli kiterjedésük és rétegsoraik megállapítását célzó tevékenység.
16. *Régészeti emlék*: a régészeti örökség ingatlan eleme.
17. *Régészeti érdekű terület*: valamennyi terület, természetes vagy mesterséges üreg és a vízmedrek azon része, amelyen, illetve amelyben régészeti lelőhely előkerülése várható vagy feltételezhető.
18. *Régészeti feltárás*: tudományos módszerrel végzett tevékenység (régészeti megfigyelés, terepbejárás, próbafeltárás, megelőző feltárás, mentő feltárás, tervásatás, műszeres lelet- és lelőhely-felderítés), melynek célja a régészeti örökség elemeinek felkutatása.

¹³A 2001. évi LXIV. törvény 7. § 6. pontja a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

¹⁴A 2001. évi LXIV. törvény 7. § 14. pontja a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

¹⁵A 2001. évi LXIV. törvény 7. § 14. pontja a 2009. évi LVI. törvény 257. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

19. *Régészeti lelet*: a régészeti örökség érzékelt, felfedezett, feltárt – jellegénél fogva – ingó eleme, függetlenül attól, hogy eredeti helyéről, összefüggéseiből, állapotából elmozdult, elmozdították-e, vagy sem. Nem minősülnek régészeti leletnek azon kulturális javak, amelyek 1711 előtt keletkeztek, és bizonyítottan műgyűjteményben maradtak fenn.
20. *Régészeti lelőhely*: az a földrajzilag körülhatárolható terület, amelyen a régészeti örökség elemei történeti összefüggéseikben találhatóak, és amelyet a hatóság nyilvántartásba vett.¹⁶
21. *Régészeti megfigyelés*: a földmunkával járó fejlesztések, beruházások régész által a helyszínen történő folyamatos figyelemmel kísérése és annak dokumentálása.
22. *Régészeti örökség*: az emberi létnek a föld felszínén, a föld vagy a vizek felszíne alatt és a természetes vagy mesterséges üregekben 1711 előtt keletkezett érzékelhető nyoma, mely segít rekonstruálni az emberiség történetét és kapcsolatát környezetével.
23. *Régészeti védőövezet*: a védetté nyilvánított régészeti lelőhely környezete, amely biztosítja annak fenntarthatóságát, megközelíthetőségét, tájképi védelmét.
24. *Tárgyegyüttes*: több elemből álló, egymással lényegileg összefüggő kulturális javak összessége, amely kivételes kulturális jelentőségét ebben az állapotában őrzi, és amely kulturális érték tekintetében meghaladja egyes elemeinek együttes értékét.
25. *Terepbejárás*: minden olyan felszínen végzett kutatás, adatgyűjtés és kiértékelő dokumentálás, amely nem ismert régészeti örökségi elem felfedezésére vagy a régészeti lelőhely állapotának ellenőrzésére, illetve azonosítására irányul, függetlenül attól, hogy együtt jár-e a leletek összegyűjtésével, vagy sem.
26. *Védett örökségi elem*: az e törvény erejénél fogva védelem alatt álló, illetve miniszteri rendelettel vagy hatósági eljárás során védetté nyilvánított kulturális örökségi elem.

7/A. § A régészeti örökség védelme kiterjed:¹⁷

- a) a régészeti örökség felkutatására, értékelésére, számbavételére, nyilvántartására;
- b) a kiemelten vagy fokozottan védendő területek meghatározására, védetté nyilvánítására;
- c) a régészeti örökség megőrzésére.

II. Rész

A RÉGÉSZETI ÖRÖKSÉG VÉDELME

1. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

8. § (1) A föld felszínén, a földben, a vizek medrében vagy máshol rejlő vagy onnan előkerülő régészeti lelet állami tulajdon.
- (2) A régészeti leletek tulajdonjogáról az állam nevében a miniszter lemondhat régészeti gyűjtőkörrel rendelkező, nem állami fenntartású múzeumok tulajdonosai javára.¹⁸
9. § A régészeti lelőhelyeket – a fenntartható használat elvének figyelembevételével – csak olyan mértékben lehet igénybe venni, hogy azok állománya számottevően ne csökkenjen, illetve eredeti összefüggéseik jelentősen ne károsodjanak.
10. § (1) A régészeti örökség elemeit lehetőleg eredeti lelőhelyükön, eredeti állapotukban, eredeti összefüggéseikben kell megőrizni.

¹⁶A 2001. évi LXIV. törvény 7. § 20. pontja a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

¹⁷A 2001. évi LXIV. törvény 7/A. §-át a 2005. évi LXXXIX. törvény 4. §-a iktatta be. Hatályos: 2006. 01. 01.

¹⁸A 2001. évi LXIV. törvény 8. § 2. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 170. § 8. bekezdés d) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

(2) A régészeti lelőhelyek védelmére irányuló intézkedéseknek elsősorban megelőző, szükség esetén mentő jellegűeknek kell lenniük.

A RÉGÉSZETI LELŐHELYEK VÉDELME

Általános védelem

11. § A régészeti lelőhelyek e törvény erejénél fogva általános védelem alatt állnak.

Régészeti lelőhelyek védetté nyilvánítása

12. § Az ország kiemelkedő történeti és kulturális jelentőségű régészeti lelőhelyeit jogszabályban kell védetté nyilvánítani.¹⁹

13. § (1) A védetté nyilvánított régészeti lelőhelyeken nem lehet olyan tevékenységet folytatni, amely a lelőhelynek akár részleges állapotromlását eredményezheti.

(2) A védetté nyilvánított régészeti lelőhelyhez védőövezetet lehet kijelölni.

(3) A védetté nyilvánított régészeti lelőhelyeket kiemelten vagy fokozottan védett régészeti lelőhely kategóriába kell sorolni.

(4) Kiemelten védett az a lelőhely, mely kivételes tudományos jelentőséggel, és nemzetközi vagy országos szempontból kiemelkedő fontossággal bír. Fokozottan védett az a régészeti lelőhely, melynek tudományos jelentősége megállapítható, és egy nagyobb tájegységre nézve kiemelkedő fontossággal bír.

14. § (1) A védetté nyilvánítás előkészítését a hatóság folytatja le. Az eljárás megindításával egyidejűleg értesíteni kell:²⁰

- a) az érintett ingatlan tulajdonosát;
- b) a területen található közművek és egyéb létesítmények tulajdonosait;
- c) az ingatlan fekvése szerinti települési és megyei (fővárosi) önkormányzatot;
- d) az illetékes építésügyi hatóságot;
- e) más jogszabály alapján is védett vagy védendő érték esetében a hatáskörrel rendelkező illetékes hatóságot;
- f) a védetté nyilvánítás kezdeményezőjét;
- g) az ingatlanügyi hatóságot;²¹
- h) a területileg illetékes múzeumot.

(2) A védelem alá vonni tervezett lelőhely régészeti védőövezetéhez tartozó ingatlanok tulajdonosait a védetté nyilvánítás előkészítésének megindításáról a hatóság megkeresésére az érintett ingatlan fekvése szerinti települési önkormányzat a helyben szokásos módon (hirdetmény útján) értesíti.

15. § (1) A régészeti lelőhelyeket a hatóság javaslatára a miniszter a településfejlesztésért és településrendezésért felelős miniszterrel, illetve természeti vagy védett természeti területen, továbbá védett természeti értékek esetében a építésügyért és természetvédelemért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben nyilvánítja védetté.^{25 26 27}

¹⁹A 2001. évi LXIV. törvény 12. §-a a 2005. évi LXXXIX. törvény 45. § a) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

²⁰A 2001. évi LXIV. törvény 14. § 1-2. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

²¹A 2001. évi LXIV. törvény 14. § 1. bekezdés g) pontja a 2006. évi CIX. törvény 73. § 1. bekezdés v) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

²⁵A 2001. évi LXIV. törvény 15. § 1. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 170. § 8. bekezdés d) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

²⁶A 2001. évi LXIV. törvény 15. § 1. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

²⁷A 2001. évi LXIV. törvény 15. § 1. bekezdése a 2005. évi LXXXIX. törvény 42. § e) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

28

- (2) A védetté nyilvánító jogszabály tartalmazza:
- a) a védetté nyilvánítás tényét,
 - b) a régészeti lelőhelyen található értékek megjelölését,
 - c) a védettség fokozatát,
 - d) a védetté nyilvánítás indokát,
 - e) a földrészlet és a régészeti védőövezet helyrajzi számát,
 - f) a hatóság engedélyéhez kötött tevékenységek körét és részletes feltételeit.²⁹
 - g) az állam elővásárlási jogára vonatkozó rendelkezést.³⁰
- (3) A védett régészeti lelőhellyé nyilvánítás tényét az ingatlan-nyilvántartásba be kell jegyezni. A bejegyzésről a hatóság intézkedik.³¹
- 16. §** A védetté nyilvánított régészeti lelőhelyeket a hatóság a gyűjtőterület szerinti megyei múzeum, a fővárosban a Budapesti Történeti Múzeum (a továbbiakban: illetékes múzeum) közreműködésével rendszeresen ellenőrzi.³²

Ideiglenes védetté nyilvánítás

- 17. § (1)** A régészeti lelőhely jelentős károsodásának veszélye esetében, vagy ha a régészeti lelőhely védetté nyilvánítását kezdeményezték, a hatóság a területet örökségvédelmi érdekből fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható határozattal legfeljebb 90 napra védetté nyilváníthatja. Az ideiglenesen védetté nyilvánított lelőhelyekre a védetté nyilvánított lelőhelyekre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni azzal, hogy a hatóság a határozatában korlátozhatja vagy felfüggesztheti, illetőleg megtilthatja a régészeti lelőhelyet veszélyeztető tevékenység folytatását.^{33 34 35}
- (2) A hatóság az ideiglenes védettség időtartamát a mentő feltárás időtartamára egy alkalommal legfeljebb 90 nappal meghosszabbíthatja.³⁶
- (3) Az ideiglenes védettség tárgyában hozott határozat hatályát veszti, ha a régészeti lelőhelyet a miniszter rendelettel védetté nyilvánítja.³⁷

A védettség megszüntetése

- 18. § (1)** Fel kell oldani a terület védettségét, ha annak fenntartását régészeti szempontok a továbbiakban nem indokolják.

²⁸A 2001. évi LXIV. törvény 15. § 1. bekezdése a 2002. évi XLVII. törvény 36. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2002. 12. 10.

²⁹A 2001. évi LXIV. törvény 15. § 2. bekezdés f) pontja a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

³⁰A 2001. évi LXIV. törvény 15. § 2. bekezdésének g) pontját a 2005. évi LXXXIX. törvény 5. §-a iktatta be. Hatályos: 2006. 01. 01.

³¹A 2001. évi LXIV. törvény 15. § 3. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

³²A 2001. évi LXIV. törvény 16. §-a a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

³³A 2001. évi LXIV. törvény 17. § 1. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 134. § a) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

³⁴A 2001. évi LXIV. törvény 17. § 1-2. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

³⁵A 2001. évi LXIV. törvény 17. § (1) bekezdése a 2009. évi LVI. törvény 257. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

³⁶A 2001. évi LXIV. törvény 17. § (2) bekezdése a 2009. évi LVI. törvény 257-258. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

³⁷A 2001. évi LXIV. törvény 17. § (3) bekezdése a 2009. évi LVI. törvény 257. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

(2) A védettség megszüntetésére irányuló eljárásnál a védetté nyilvánításra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

A RÉGÉSZETI FELTÁRÁS

A régészeti feltárássra vonatkozó általános előírások

- 19. § (1)** A földmunkával járó fejlesztésekkel, beruházásokkal – beleértve az ásványi vagyon kitermelést is – (a továbbiakban: fejlesztések, beruházások) a régészeti lelőhelyeket – az e törvényben meghatározottak kivételével – el kell kerülni.³⁸
- (2) A régészeti örökség elemei a régészeti érdekű területekről vagy a régészeti lelőhelyről csak régészeti feltárás keretében mozdíthatók el. Amennyiben a feltáráson előkerülő régészeti leletek a helyszínen nem őrizhetők meg, azokat elsősorban a feltárást végző illetékes múzeumban vagy országos szakmúzeumban kell elhelyezni.
- (3) A régészeti feltárások költségeit- a **10. § (1) bekezdésére** figyelemmel – a mentő feltárások kivételével annak kell fedeznie, akinek érdekében a feltárás szükségessé vált.
- 20. § (1)** Régészeti feltárás – amennyiben másképpen nem rendelkezik – feltárási engedély alapján végezhető. Az engedélyt a hatóság adja ki. A hatóság régészeti örökségvédelmi indokok alapján az engedélyt fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilváníthatja.^{40 41 42}
- (2) Régészeti feltárást a területileg illetékes megyei múzeum (a fővárosban a Budapesti Történeti Múzeum), valamint a Magyar Nemzeti Múzeum és más régészeti gyűjtőkörrel rendelkező múzeum, a régészeti tanszékekkel rendelkező egyetemek és a Magyar Tudományos Akadémia Régészeti Intézete végezhetnek. Az ország területén lévő régészeti lelőhely tudományos terv szerinti komplex feltáráására a Magyar Nemzeti Múzeumnak elsőbbsége van.⁴³
- (3) A hatóság a régészeti feltárássra vonatkozó engedélyt visszavonja, ha a jogszabályi és a feltárási engedélyben foglalt előírásokat megszegik.

A régészeti feltárások egyes formáira vonatkozó különleges előírások

Próbafeltárás

21. § A próbafeltárás célja a régészeti lelőhelyek jellegének, kiterjedésének, a veszélyeztető források és a megelőző feltárás mértékének meghatározása, a lelőhelyek védelmi fokozatának megállapítása és osztályozása.⁴⁴

Megelőző feltárás

22. § (1) Ha a régészeti lelőhely elkerülése a fejlesztések, beruházások költségeit aránytalanul megnövelné, vagy a fejlesztés, beruházás másutt nem valósítható meg, a veszélyeztetett régészeti lelőhelyeket előzetesen fel kell tárni (a továbbiakban: megelőző feltárás).⁴⁵

³⁸ A 2001. évi LXIV. törvény 19. §-a a 2005. évi LXXXIX. törvény 6. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

⁴⁰ A 2001. évi LXIV. törvény 20. § 1. és 3. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

⁴¹ A 2001. évi LXIV. törvény 20. § 1. bekezdése a 2005. évi LXXXIX. törvény 42. § f) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

⁴² A 2001. évi LXIV. törvény 20. § (1) bekezdése a 2009. évi LVI. törvény 257. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

⁴³ A 2001. évi LXIV. törvény 20. § (2) bekezdése a 2010. évi LXIX. törvény 1. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2010.08.01.

⁴⁴ A 2001. évi LXIV. törvény 21. §-a a 2005. évi LXXXIX. törvény 7. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

⁴⁵ A 2001. évi LXIV. törvény 22. § 1-2. bekezdése a 2005. évi LXXXIX. törvény 8. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

- (2) A megelőző feltárás részeként a régészeti lelőhelyen – a hatóság eltérő rendelkezésének hiányában – próba-feltárást kell végezni. A régészeti érintettség mértékétől függően – külön jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetén – a hatóság régészeti megfigyelést írhat elő.⁴⁶
- (3) A területileg illetékes megyei múzeum (a fővárosban a Budapesti Történeti Múzeum) és a beruházó a megelőző feltárásra vonatkozóan írásbeli szerződést köt. A feladatellátásba a területileg illetékes megyei múzeum a gyűjtőterületében érintett, megyei múzeumi szervezethez nem tartozó területi múzeumot kötelezően bevonja. A szerződésnek tartalmaznia kell a feltárás időtartamát és annak teljes költségét. A szerződés érvényességéhez a hatóság jóváhagyása szükséges. A szerződés jóváhagyására irányuló eljárásra a feltárási engedélyezés szabályait kell megfelelően alkalmazni. A feltárás engedélyezése egyben a szerződés jóváhagyását is jelenti. A szerződésre egyebekben a polgári jog szabályai az irányadóak.⁴⁸
- 23. § (1)** A fejlesztések, beruházások tervezése során a megelőző feltárás teljes költségét, de legalább a teljes bekerülési költség 9 ezrelékét kell költség-előirányzatként biztosítani a feltárás fedezetére, így különösen a régészeti hatástanulmány, próbafeltárás, régészeti megfigyelés, dokumentálás, elsődleges leletkonzerválás, valamint az elsődleges leletfeldolgozás teljes és a leletelhelyezés rendkívüli költségeit. A feltárást végző intézmény köteles a tényleges felhasználásról elszámolni.⁴⁹
- (2) A megelőző feltárásokkal kapcsolatban felmerült vitás szakmai kérdésekben a hatóság álláspontja az irányadó.⁵⁰
- 23/A. §** A régészeti örökség védelme és a fejlesztések, beruházások hatékonyabb megvalósítása érdekében a régészeti lelőhelyen kívüli földmunka esetén a régészeti feltárásra a **22. § (3) bekezdésében** foglalt követelmények szerinti szerződés köthető.⁵¹

Mentő feltárás

- 24. § (1)** A régészeti emlékek és leletek előkerülése esetében is törekedni kell a régészeti örökség elemeinek helyszíni megőrzésére.
- (2) Ha régészeti feltárás esetén kívül régészeti emlék, illetőleg lelet kerül elő, a felfedező (a munka felelős vezetője) köteles
- a tevékenységet azonnal abbahagyni, és az illetékes múzeum nyilatkozatának kézhezvételéig szüneteltetni,
 - a helyszín és a lelet őrzéséről – a felelős őrzés szabályai szerint – a jegyző vagy az illetékes múzeum, vagy a hatóság intézkedéséig gondoskodni.⁵²
- (3) Az emléket vagy leletet az illetékes települési önkormányzat jegyzőjének haladéktalanul be kell jelenteni. E kötelezettség a felfedzőt, az ingatlan tulajdonosát, az építetőt és a kivitelezőt egyaránt terheli.
- (4) A jegyző a bejelentés alapján köteles az illetékes múzeumot és a tevékenység jellege szerint hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságot haladéktalanul értesíteni.⁵³

⁴⁶A 2001. évi LXIV. törvény 22. § 2-3. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

⁴⁸A 2001. évi LXIV. törvény 22. § (3) bekezdése a 2010. évi LXIX. törvény 2. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2010.08.01.

⁴⁹A 2001. évi LXIV. törvény 23. § 1. bekezdése a 2005. évi LXXXIX. törvény 42. § g) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

⁵⁰A 2001. évi LXIV. törvény 23. § 2. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

⁵¹A 2001. évi LXIV. törvény 23/A. §-át a 2005. évi LXXXIX. törvény 9. §-a iktatta be. Hatályos: 2006. 01. 01.

⁵²A 2001. évi LXIV. törvény 24. § 2. bekezdés b) pontja a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

⁵³A 2001. évi LXIV. törvény 24. § (4) bekezdése a 2009. évi LVI. törvény 257. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

- (5) Az illetékes múzeum köteles a helyszínt, illetőleg a leleteket haladéktalanul megvizsgálni és a tevékenység folytatásának feltételeiről – a hozzá érkezett bejelentéstől számított – 24 órán belül írásban nyilatkozni, és a nyilatkozatot egyidejűleg a hatóságnak is megküldeni.⁵⁴
- (6) A hatóság az illetékes múzeum nyilatkozatának megérkezését követően dönt a tevékenység folytatásának további feltételeiről.⁵⁵
- (7) Ha a régészeti emlék vagy a lelet veszélyeztetése nélkül a tevékenység még részlegesen sem folytatható, a tevékenység jellege szerint hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóság köteles annak folytatását azonnali hatállyal megtiltani és legfeljebb 30 napra felfüggeszteni, és intézkedéséről a hatóságot értesíteni.^{56 57}
- (8) A múzeum köteles a mentő feltárást haladéktalanul megkezdeni, és folyamatosan – az elvárható ütemben – végezni, az előkerült régészeti leletet ideiglenesen elhelyezni. A mentő feltáráshoz feltárási engedély nem szükséges.
- (9) Ha a mentő feltárást nem lehet 30 nap alatt elvégezni, a hatóság ideiglenesen védetté nyilváníthatja a földterületet.^{58 59}
- 25. §** A mentő feltárást végző múzeum jogosult a leletmentésre fordított költségeinek megtérítésére, amennyiben az állam nem mond le javára a régészeti leletek tulajdonjogáról. A költségek iránti igényt a hatósághoz kell benyújtani.⁶⁰
- 26. §** A korábban ismeretlen, régészeti nyilvántartásban nem szereplő régészeti lelőhely, illetve lelet feltáráson kívüli felfedezője vagy bejelentője anyagi elismerésben részesíthető.⁶¹

A LELŐHELYEK FELTÁRÁST KÖVETŐ VÉDELME

- 27. § (1)** A feltárást végző köteles a feltárást során a régészeti örökség elemeinek őrzését biztosítani. A feltárást befejezésével egyidejűleg gondoskodni kell a régészeti örökség feltárt elemeinek megfelelő védelméről, állapotának stabilizálásáról és további fenntartásáról.
- (2) Az állapotváltozással járó felmérési, vizsgálati, kutatási munkák elvégzését követően az eredeti állapotot vissza kell állítani, kivéve, ha a kutatást a régészeti emlék bemutatása követi.
- (3) A régészeti emlékek megőrzéséről – a feltárást eredményező, a terület adottságainak, illetőleg a tervezett fejlesztés, beruházás műszaki tartalmának ismeretében – külön jogszabályban meghatározott esetekben a hatóság az (1) és (2) bekezdésben foglaltaktól eltérően is rendelkezhet.^{63 64}

⁵⁴A 2001. évi LXIV. törvény 24. § 5. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

⁵⁵A 2001. évi LXIV. törvény 24. § (6) bekezdése a 2009. évi LVI. törvény 256. § (1) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.10.01.

⁵⁶A 2001. évi LXIV. törvény 24. § 7. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

⁵⁷A 2001. évi LXIV. törvény 24. § (7) bekezdése a 2009. évi LVI. törvény 257-258. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

⁵⁸A 2001. évi LXIV. törvény 24. § 9. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

⁵⁹A 2001. évi LXIV. törvény 24. § (9) bekezdése a 2009. évi LVI. törvény 258. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

⁶⁰A 2001. évi LXIV. törvény 25. §-a a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

⁶¹A 2001. évi LXIV. törvény 26. §-a a 2005. évi LXXXIX. törvény 42. § h) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

⁶³A 2001. évi LXIV. törvény 27. § 3. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

⁶⁴A 2001. évi LXIV. törvény 27. § 3. bekezdését a 2005. évi LXXXIX. törvény 10. §-a iktatta be. Hatályos: 2006. 01. 01.

2. Fejezet

MŰEMLEKVÉDELEM

ÁLTALÁNOS FELADATOK

28. § A műemlékvédelem feladata:

- a) a műemléki értékek felkutatása, tudományos kutatása, értékelése és számba vétele, dokumentálása, nyilvántartása, védetté nyilvánítása és a védendő műemléki területek meghatározása,
- b) a műemlékek és környezetük fenntartása, helyreállítása, védelme, valamint eszmei értékükkel összhangban álló hasznosításuk biztosítása,
- c) a műemléki szempontból védett területek fenntartását, fejlesztését és az értékvédelmét szolgáló kezelése összhangjának megteremtése,
- d) tudományos alap kutatások és kutatások, oktatás, ismeretterjesztés.

VÉDETTÉ NYILVÁNÍTÁS

29. § (1) A műemléki értékek védetté nyilvánítása a hatóságnál kezdeményezhető.⁶⁵

(2) A védetté nyilvánítás előkészítését a hatóság folytatja le, ennek során értesíti:⁶⁶

- a) a védelemre javasolt ingatlan tulajdonosát;
 - b) a területen található közművek és egyéb létesítmények tulajdonosait;
 - c) az ingatlan fekvése szerinti települési és megyei (fővárosi) önkormányzatot;
 - d) az illetékes építésügyi hatóságot;
 - e) más jogszabály alapján is védett vagy védendő érték esetében a hatáskörrel bíró illetékes hatóságot (pl. a természetvédelmi hatóságot);
 - f) a védetté nyilvánítás kezdeményezőjét.
- (3)** A védelem alá vonni tervezett műemléki jelentőségű területen és műemléki környezetben álló ingatlanok tulajdonosait a védetté nyilvánítás előkészítésének megindításáról a hatóság megkeresésére az érintett ingatlan fekvése szerinti települési önkormányzat a helyben szokásos módon (hirdetmény útján) értesíti.

Elővédelem

30. § (1) A hatóság az általa meghatározott műemléki értékeket elővédelem céljából listára veszi. A listára vételre a műemlékek e törvényben előírt tudományos felkutatási, feltárási, számbavételi kötelezettségének teljesítését szolgáló munkálatok alapján, az együttműködésre vonatkozó rendelkezések betartásával kerül sor.⁶⁷

(2) A hatóság a listára vételről határozatot hoz, amelyet megküld a **29. § (2) bekezdésében** megjelölteknek.

(3) A listára vett műemléki értéken tervezett

- a) építési engedélyköteles,
- b) telekhasznosítási és telekalakítási célú, valamint

⁶⁵A 2001. évi LXIV. törvény 29. § 1. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

⁶⁶A 2001. évi LXIV. törvény 29. § 2-3. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

⁶⁷A 2001. évi LXIV. törvény 30. § 1-2. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

- c) a hatóság a listára vételről szóló határozatában meghatározott⁶⁸ beavatkozást annak megkezdése előtt 90 nappal a hatóságnál be kell jelenteni.⁶⁹
- (4) Azonnali beavatkozást igénylő helyzetekben, különösen az élet- és vagyónbiztonságot közvetlenül veszélyeztető esetekben, a beavatkozást a veszély elhárítását követően haladéktalanul be kell jelenteni.⁷⁰
- (5) A hatóság a bejelentés alapján intézkedik a műemléki érték:⁷¹
- ideiglenes védelem alá helyezéséről, vagy
 - a listáról való törléséről.
- A listára vételről, illetve a listáról való törlésről szóló határozat bírósági felülvizsgálatának nincs helye.

Az ideiglenes védettség

31. § (1) A hatóság:^{73 74}

- a műemléki védelemre javasolt ingatlant (területet), illetve a listára vett műemléki értéket a védetté nyilvánítás előkészítésének megindításával egyidejűleg, vagy
 - ha a műemléki értéket megsemmisülés vagy értékeinek eltűnése fenyegeti, soron kívül legfeljebb egyéves időtartamra ideiglenes védelem alá helyezheti, és a határozat fellebbezésre tekintet nélküli végrehajtását rendelheti el.
- (2) Az ideiglenes védelem indokolt esetben egyszer és legfeljebb további egy évre meghosszabbítható.
- (3) Az ideiglenes védelem alatt álló ingatlanokra – a 44. § (1) bekezdésének b) pontja és a 67. § (1) bekezdésének a) és b) pontjai, valamint a 68. § kivételével – a műemlékekre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.
- (4) Az ideiglenes védelem megszűnik a határozatban megjelölt időtartam elteltével, illetve a védetté nyilvánításról szóló rendelet hatálybalépésével.
- (5) Ha a hatóság a védetté nyilvánítás előkészítése során megállapítja, hogy a védetté nyilvánítás nem indokolt, az ideiglenes védettséget meg kell szüntetni. Az ideiglenes védettség elrendeléséről és megszüntetéséről a 29. § (2) bekezdésében felsoroltakat értesíteni kell.

A védettség létrejötte

32. § A műemléki értékeket a miniszter a hatóság előterjesztése alapján rendeletben nyilvánítja védetté. A rendeletnek tartalmaznia kell:⁷⁵

- a védetté nyilvánítás tényét,
- a védetté nyilvánított műemléki értékeket, a védelem célját,
- a védelem fajtáját (műemlék, védett műemléki terület),
- az egyedileg védett ingatlanra (ingatlanrészre) vonatkozó, elővásárlási joggal kapcsolatos rendelkezést,
- a műemléknek a műemlékvédelmi bírság szerinti számítási kategóriájába sorolását,

⁶⁸A 2001. évi LXIV. törvény 30. § 3. bekezdés c) pontja a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

⁶⁹A 2001. évi LXIV. törvény 30. § 3. bekezdés befejező mondata a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

⁷⁰A 2001. évi LXIV. törvény 30. § 4. bekezdése a 148. § 1. bekezdés l) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2004. 05. 01.

⁷¹A 2001. évi LXIV. törvény 30. § 5. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

⁷³A 2001. évi LXIV. törvény 31. § 1. és 5. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

⁷⁴A 2001. évi LXIV. törvény 31. §-a a 2005. évi LXXXIX. törvény 11. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

⁷⁵A 2001. évi LXIV. törvény 32. §-a a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

- f) a műemlék ingatlan (ingatlanrész) és a műemléki terület meghatározását, az azonosításához szükséges helyrajzi adatokkal.⁷⁶
- 33. §** Egyes jelentős történeti és kulturális értékű, illetve veszélyeztetett helyzetű műemlékek és műemlékegyüttesek fokozott védelmét biztosítani kell. Ezek közül az e törvény mellékletében egyedileg meghatározott műemlékeket, illetve műemlékegyütteseket kizárólagos állami tulajdonban kell tartani. Amennyiben tulajdonjoguk az ingatlan-nyilvántartásban nem az állam javára van bejegyezve, és az nem az ingatlan-nyilvántartás hiányosságának vagy jogszabálysértésnek az eredménye, a tulajdonjogot az állam javára meg kell szerezni.
- 34. §** A műemléket, valamint indokolt esetben fontosabb megközelítési pontjain a védett területet a hatóság a jellemző adatokat ismertető „Műemlék” feliratú táblával jelöli meg.⁷⁷

A védettség megszüntetése

- 35. § (1)** A védettség megszüntetésére akkor kerülhet sor, ha
- a védetté nyilvánított műemlék megsemmisült, vagy
 - a műemléki jelentőségű terület, illetve a műemlék a védelem alapját képező értékeit helyreállíthatatlanul elvesztette,
 - a védelem tárgya a műemlék szakmai ismérveinek nem felel meg.
- (2)** A védettség megszüntetésére irányuló eljárásra a védetté nyilvánításra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.⁷⁸

A MŰEMLEKVÉDELEM SAJÁTOS TÁRGYAI

Történeti kertek

- 36. § (1)** A történeti kert történeti vagy művészeti értékkel bír, önállóan vagy más műemlékhez kapcsolódóan, illetve a történeti településszerkezet részeként megjelenő kertépítészeti alkotás, zöldfelület, illetőleg park.⁷⁹
- (2)** A kiemelkedő jelentőségű történeti kert műemlékké nyilvánítható.
- (3)** A történeti kertet lehetőleg eredeti rendeltetésének megfelelően, teljes eredeti területére kiterjedően kell védelem alá helyezni.

Temetők és temetkezési emlékhelyek⁸⁰

- 37. § (1)** Műemléki védelemben kell részesíteni azokat a temetőket és temetkezési emlékhelyeket vagy a temetőknek azokat a részeit, amelyek műemléki értékei a magyar történelem, a vallás, a kultúra és művészet sajátos kifejezői, illetve emlékei.⁸¹
- (2)** Műemléki védelemben részesíthető:
- a temető egész területe;

⁷⁶A 2001. évi LXIV. törvény 32. § f) pontja a 2005. évi LXXXIX. törvény 12. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

⁷⁷A 2001. évi LXIV. törvény 34. §-a a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

⁷⁸A 2001. évi LXIV. törvény 35. § (2) bekezdése a 2009. évi LVI. törvény 257-258. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

⁷⁹A 2001. évi LXIV. törvény 36. §-a a 2005. évi LXXXIX. törvény 13. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

⁸⁰A 2001. évi LXIV. törvény 37. §-a előtti alcím a 2005. évi LXXXIX. törvény 42. § i) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

⁸¹A 2001. évi LXIV. törvény 37. § 1. bekezdése a 2005. évi LXXXIX. törvény 42. § j) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

- b) a temető körülhatárolt területrésze;
 - c) a síremlék, síremlékcsoportok, sírépítmények;
 - d) a temető egyéb építménye, tartozéka, illetve eleme.⁸²
- (3) Műemléki védelem alatt álló temető temetkezési emlékhely, illetve azok részei felszámolására engedély nem adható.⁸³

Műemléki területek

- 38. §** Történeti tájként kell műemléki védelemben részesíteni az ember és a természet együttes munkájának eredményeként létrejött olyan kulturális (történeti, műemléki, művészeti, tudományos, műszaki stb.) szempontból jelentős, részlegesen beépített területet, amely jellegzetessége, egységessége révén topográfiailag körülhatárolható egységet alkot.
- 39. § (1)** Műemléki jelentőségű területként kell védeni a település azon részét, amelynek a jellegzetes, történelmileg kialakult szerkezete, beépítésének módja, összképe, a tájjal való kapcsolata, terei és utcaképei, építményeinek együttese összefüggő rendszert alkotva – műemléki védelemre érdemes módon – fejezi ki az azt létrehozó közösség építészeti kultúráját.⁸⁴
- (2)** Ha a települési önkormányzat rendeletével jóváhagyott helyi építési szabályzattal vagy szabályozási tervvel (a főváros esetében szabályozási kerettervvel) érintett terület utóbb válik műemléki jelentőségű területté, úgy a védettséget kihirdető miniszteri rendelet hatálybalépésétől számított 6 hónapon belül a helyi építési szabályzatban, szabályozási tervben (a főváros esetében szabályozási kerettervben) a védettség tartalmának megfelelő változtatásokat át kell vezetni.
- 40. §** A védetté nyilvánított műemlékkel vagy műemléki jelentőségű területtel közvetlenül határos ingatlanok, a közterületrészek és a közterületrészekkel határos ingatlanok műemléki környezetnek minősülnek. A védetté nyilvánításról szóló rendelet sajátos viszonyok esetén ettől eltérően is kijelölheti a műemléki környezetet.⁸⁵
- 40/A. §** A műemlékvédelem sajátos tárgyai körében védelem alatt álló valamennyi ingatlan esetében biztosítani kell az építészeti, városépítészeti, valamint egyéb környezeti, természeti értékek fenntartható használatát és a hagyományos tájhasználat megőrzését.⁸⁶

A MŰEMLEKEK FENNTARTÁSA ÉS HASZNÁLATA

A műemlékek fenntartása

- 41. § (1)** A műemlék fenntartásáról, jó karban tartásáról a műemlék tulajdonosa, vagyonkezelője, illetve a tulajdonosi jogok gyakorlója, továbbá az egyes állami tulajdonban lévő vagyontárgyak önkormányzatok tulajdonába adásáról szóló 1991. évi XXXIII. törvényben meghatározott ingyenes használója (a továbbiakban együtt: tulajdonos) e törvény szerint köteles gondoskodni.
- (2)** A műemlékeket épségben, jellegük megváltoztatása nélkül kell fenntartani. A fenntartási, jó karban tartási kötelezettség a műemlékek esetében a rendeltetésszerű használathoz szükséges műszaki állapot fenntartásán túlmenően kiterjed az azok sajátos értékeit képező építészeti, képző- és iparművészeti, valamint kertépítészeti alkotórészeire és tartozékaira, felszerelési tárgyaira.

⁸²A 2001. évi LXIV. törvény 37. § 2. bekezdésének d) pontja a 2005. évi LXXXIX. törvény 14. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

⁸³A 2001. évi LXIV. törvény 37. § 3. bekezdése a 2005. évi LXXXIX. törvény 42. § k) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

⁸⁴A 2001. évi LXIV. törvény 39. §-a a 2005. évi LXXXIX. törvény 15. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

⁸⁵A 2001. évi LXIV. törvény 40. §-a a 2005. évi LXXXIX. törvény 45. § b) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

⁸⁶A 2001. évi LXIV. törvény 40/A. §-át a 2005. évi LXXXIX. törvény 16. §-a iktatta be. Hatályos: 2006. 01. 01.

- 42. § (1)** Ha a műemlék tulajdonosának személye, lakóhelye, tartózkodási helye ismeretlen, a műemlék fenntartásáról – a tulajdonos költségére – a hatóság gondoskodik.⁸⁷
- (2)** Az **(1) bekezdésben** foglaltakat kell alkalmazni akkor is, ha a műemléki védettség alatt álló ingatlan tulajdonjogával összefüggésben per van folyamatban, és e miatt a műemléket érintő, halaszthatatlan munkálatok elvégzése késsedelemmel járhat.

A műemlékek használata

- 43. § (1)** A műemlékeket a műemléki értékükhöz, jellegükhöz, történelmi jelentőségükhöz méltóan, a védett értékek veszélyeztetését kizáró módon kell használni, illetve hasznosítani.
- (2)** A műemlékek helyreállítása és használata során törekedni kell a történetileg összetartozó ingatlanokat, ingatlanrészeket egyesítő megoldásokra, továbbá a korábban – az eredeti műemléki érték csorbításával – eltávolított, fellelhető és azonosítható alkotórészek, tartozékok és berendezési tárgyak visszahelyezésére.⁸⁸
- (3)** A műemléki környezet területén minden változtatást, beavatkozást a műemlék városképi, illetőleg tájképi megjelenésének és értékei érvényesülésének kell alárendelni.
- 44. § (1)** Műemlék bármely jogcímen való átruházásához, megterheléséhez, továbbá a vagyonkezelő kijelöléséhez vagy megváltoztatásához, illetve bármely jogügylethez, amelynek következtében az állam vagy önkormányzat tulajdonjoga megszűnik a műemlék felett
- a)** a miniszter jóváhagyása szükséges, ha a műemlék az állam tulajdonában van;
- b)** a hatóság jóváhagyása szükséges, ha a műemlék az egyes állami tulajdonban lévő vagyontárgyak önkormányzatok tulajdonába adásáról szóló 1991. évi XXXIII. törvény alapján került önkormányzati tulajdonba, kivéve ha a hatóság a társasházzá alakításhoz korábban hozzájárult.^{90 91}
- (2)** A hatóság jóváhagyása szükséges:⁹²
- a)** műemlék épület társasházzá alakításához;
- b)** műemlék ingatlant terhelő használati (szolgalmi) jog alapításához.
- (3)** Jóváhagyás hiányában a jogügylet érvénytelen.
- (4)** Amennyiben a műemlék – az egyes állami tulajdonban lévő vagyontárgyak önkormányzatok tulajdonába adásáról szóló 1991. évi XXXIII. törvény alapján – az állami tulajdon fenntartása mellett az önkormányzat ingyenes használatába került, a fenti törvény 27. § (4) bekezdésében foglalt körülmények megváltozása, illetve az ott megadott feltételek nem teljesítése esetén a miniszter – a hatóság vagy az állami tulajdonú műemlékek kezelésére kijelölt központi szervezet kezdeményezése alapján – jogosult az ingyenes használati jog felülvizsgálatára, illetve megvonására.⁹⁴
- 45. § (1)** A műemlék egésze nem bontható le.⁹⁵
- (2)** A műemlék részleges bontása akkor engedélyezhető, ha
- a)** a műemlék egyes részeinek, illetőleg szerkezeti elemeinek megmentése céljából szükséges,

⁸⁷A 2001. évi LXIV. törvény 42. § 1. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

⁸⁸A 2001. évi LXIV. törvény 43. § 2. bekezdése a 2005. évi LXXXIX. törvény 17. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

⁹⁰A 2001. évi LXIV. törvény 44. § 1. bekezdés b) pontja a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

⁹¹A 2001. évi LXIV. törvény 44. § 1. bekezdésének b) pontja a 2005. évi LXXXIX. törvény 18. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

⁹²A 2001. évi LXIV. törvény 44. § 2. és 4. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

⁹⁴A 2001. évi LXIV. törvény 44. § 4. bekezdése a 2005. évi LXXXIX. törvény 45. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

⁹⁵A 2001. évi LXIV. törvény 45. §-a a 2005. évi LXXXIX. törvény 19. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

- b) a műemlék helyreállításával kapcsolatban korábbi és jelentős építési korszak maradványának bemutatását, vagy a műemlék hiteles állapotát eltorzító idegen részek eltávolítását, illetve a műszaki állagbiztosítás vagy életveszély elhárítás érdekében szükséges elkerülhetetlen beavatkozásokat célozza, vagy
 - c) műemléken vagy műemléki területen utólag létesített, műemléki értékkel nem bíró építmény eltávolítását, vagy terepszint megváltoztatását célozza,
 - d) a beavatkozás a műemlék használata érdekében, a védetté nyilvánítást megalapozó műemléki értékek sérelme nélkül megvalósítható.
- (3) Műemlék ingatlanon telekalakítás – külön jogszabályban meghatározottak szerint – akkor engedélyezhető, ha azzal a védett érték nem sérül.

3. Fejezet

A KULTURÁLIS JAVAK VÉDELMERE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

Általános védelem

46/A. § A 46. §-ban meghatározott kulturális javak védelmét szolgáló tevékenységekre, kezelési és nyilvántartási feladatokra, azok ágazati, valamint szakfelügyeletére külön jogszabályok vonatkoznak.⁹⁶

A kulturális javak védetté nyilvánítása

47. § (1) A kulturális örökség – a 46. § hatálya alá nem tartozó – pótolhatatlan és kiemelkedő jelentőségű javait, gyűjteményeit, azok megőrzése érdekében a hatóság védetté nyilvánítja.⁹⁷

(2) Nem lehet védetté nyilvánítani az

- a) alkotójuk tulajdonában levő,
- b) az országba visszaviteli kötelezettséggel behozott, valamint⁹⁸
- c) az Ltv. 33. §-ának (2) bekezdésében felsorolt
- d) 50 évnél nem régebben az ország területére került, magyar kultúrtörténeti vonatkozással nem rendelkező⁹⁹ kulturális javakat.

48. § (1) A kulturális javak védetté nyilvánítására irányuló eljárás hivatalból indul.^{100 101}

(2) Az eljárás alá vont kulturális javak e törvény erejénél fogva ideiglenesen védettek, rájuk a védetté nyilvánított kulturális javakra vonatkozó előírásokat kell alkalmazni. Az ideiglenes védettség az eljárás jogerős befejezéséig áll fenn.

49. § A védetté nyilvánító határozat tartalmazza:¹⁰²

- a) a védetté nyilvánított kulturális javak azonosításra alkalmas leírását, védetté nyilvánított gyűjtemény esetén a tárgyak leltárjegyzékét;
- b) a tulajdonos nevét és címét;

⁹⁶A 2001. évi LXIV. törvény 46/A. §-a a 2005. évi LXXXIX. törvény 20. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

⁹⁷A 2001. évi LXIV. törvény 47. § 1. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

⁹⁸A 2001. évi LXIV. törvény 47. § (2) bekezdés b) pontja a 2009. évi LVI. törvény 258. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

⁹⁹A 2001. évi LXIV. törvény 47. § 2. bekezdésének d) pontját a 2005. évi LXXXIX. törvény 21. §-a iktatta be. Hatályos: 2006. 01. 01.

¹⁰⁰A 2001. évi LXIV. törvény 48. § 1. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

¹⁰¹A 2001. évi LXIV. törvény 48. § (1) bekezdése a 2009. évi LVI. törvény 257. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

¹⁰²A 2001. évi LXIV. törvény 49. §-a a 2009. évi LVI. törvény 258. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

- c) a védetté nyilvánított kulturális javak, gyűjtemények őrzésének helyét;
- d) a védettséggel kapcsolatban a védetté nyilvánított kulturális javak (gyűjtemény) elhelyezésével, őrzésével és kezelésével kapcsolatos feltételeket;
- e) a kulturális javak örökségvédelmi bírságolási kategóriába történő besorolását.

Védetté nyilvánított kulturális javak védettségének megszüntetése

50. § A hatóság a kulturális javak védettségét megszünteti, ha¹⁰³

- a) a védetté nyilvánítás indokai nem állnak fenn;
- b) a védett gyűjteményből vagy tárgyegyüttesből kikerült tárgy egyedi jelentősége a védettség fenntartását nem indokolja;¹⁰⁴
- c) a tárgy megsemmisült.

A védetté nyilvánított kulturális javakkal kapcsolatos különleges előírások

51. § (1) Védetté nyilvánított kulturális javak tulajdonjogát átruházni csak írásbeli szerződés alapján lehet.

(2) Védetté nyilvánított gyűjteményhez tartozó tárgy vagy védetté nyilvánított tárgyegyüttes bármely darabjának elidegenítéséhez vagy őrzési helyének 90 napot meghaladó megváltoztatásához a hatóság előzetes hozzájárulása szükséges.^{106 107}

(3) Védetté nyilvánított kulturális javak feletti rendelkezési jog bírósági vagy közigazgatási hatósági eljárás során elrendelt korlátozásáról a bíróság vagy a közigazgatási hatóság a hatóságot értesíti. A tárgy tulajdonjogát érintő egyéb körülményekről a hatóságot értesíteni kell.¹⁰⁹

(4) Ellenérték mellett történő tulajdonátruházás esetén az államot elővásárlási jog illeti meg. Az állam elővásárlási jogát a hatóságon keresztül gyakorolja.¹¹⁰

52. § (1) A védetté nyilvánított kulturális javak tulajdonosa (birtokosa) köteles a javakat épségben fenntartani, őrzésükről, szakszerű kezelésükről és megóvásukról gondoskodni.

(2) A védetté nyilvánított kulturális javakat és a védetté nyilvánító határozatban foglaltak betartását a hatóság a helyszíni ellenőrzés keretében jogosult ellenőrizni.^{112 113}

(3) A védetté nyilvánított kulturális javakkal kapcsolatos – a 49. § b), c) pontjában meghatározott – adatokban bekövetkezett változásokat a tulajdonos (birtokos) haladéktalanul, de legkésőbb a tudomására jutástól számított 8 napon belül köteles bejelenteni a hatóságnak.^{114 115}

¹⁰³A 2001. évi LXIV. törvény 50. §-a a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

¹⁰⁴A 2001. évi LXIV. törvény 50. § b) pontja a 2009. évi LVI. törvény 258. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

¹⁰⁶A 2001. évi LXIV. törvény 51. § 2. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

¹⁰⁷A 2001. évi LXIV. törvény 51. § 2. bekezdése a 2005. évi LXXXIX. törvény 22. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

¹⁰⁹A 2001. évi LXIV. törvény 51. § (3) bekezdése a 2009. évi LVI. törvény 256. § (2) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.10.01.

¹¹⁰A 2001. évi LXIV. törvény 51. § 4. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

¹¹²A 2001. évi LXIV. törvény 52. § 2. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

¹¹³A 2001. évi LXIV. törvény 52. § (2) bekezdése a 2009. évi LVI. törvény 257. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

¹¹⁴A 2001. évi LXIV. törvény 52. § 3. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

¹¹⁵A 2001. évi LXIV. törvény 52. § 3. bekezdése a 2005. évi LXXXIX. törvény 23. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

(4) A védetté nyilvánított kulturális javak kereskedelmi forgalomban – így különösen árverésen – történő átruházása esetén a (3) bekezdés szerinti bejelentésre a kereskedő és a tulajdonos is köteles. Ez a rendelkezés irányadó abban az esetben is, ha a védettség ténye később jut a tulajdonos (birtokos) tudomására.¹¹⁶

53. § A védetté nyilvánított kulturális javak tulajdonosait kötelezettségeikre tekintettel a külön jogszabályban meghatározott támogatások és kedvezmények illetik meg.

A kulturális javak külföldre történő kivitele

54. § (1) A kulturális javakat – ha az Európai Unió általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó jogi aktusa másképp nem rendelkezik – az e törvényben meghatározottak szerint lehet az ország területéről kivinni.¹¹⁹

(2) A kulturális javak kivitelére vonatkozó eljárás részletes szabályait külön jogszabály határozza meg.

Védett kulturális javak kivitele²⁷⁶

55. § (1) A védetté nyilvánított vagy az e törvény alapján védett kulturális javak a hatóság engedélyével vihetők ki az országból.¹²⁴

(2) A kiviteli engedély iránti kérelem előterjesztésére a tárgy tulajdonosa vagy vagyonkezelője jogosult.

(3) A hatóság a kiviteli engedély iránti kérelmet elutasítja, ha

- a) a kivitel veszélyezteti a kulturális érdekeket vagy a tárgy biztonságát;
- b) a kivittel érintett tárgyra nem vonatkozik állami garanciavállalás, biztosítási szerződés vagy ezeknek megfelelő egyéb kötelezettségvállalás;
- c) külön jogszabályban meghatározott tárgyak esetén a miniszter a kivitelhez nem adja hozzájárulását.

(4) Kiviteli engedély határozott időre, legfeljebb a kivittel érintett tárgyra vonatkozó állami garancia, biztosítási szerződés vagy ezeknek megfelelő egyéb kötelezettségvállalás időtartamára adható.

Nem védett kulturális javak kivitele²⁷⁷

56. § (1) Az 55. § hatálya alá nem tartozó, de a kérelem benyújtásának időpontjában legalább ötvenéves kulturális javak – a 47. § (2) bekezdésében megjelöltek kivételével – a hatóság engedélye alapján, műtárgykísérő igazolással vihetők ki az országból.¹²⁶

(2) A hatóság a kivitel jogszerűségéről az engedélyező határozattal egyidejűleg – átruházható – műtárgykísérő igazolást állít ki, amely tartalmazza a műtárgy azonosításához szükséges adatokat.

(3) A kiviteli engedély, illetve a műtárgykísérő igazolás határozatlan időre vagy egytől tíz évig terjedő határozott időre szólhat.

(4) A hatóság a kiviteli engedélyt visszavonja és a műtárgykísérő igazolást érvénytelenné nyilvánítja, ha a tárgy

- a) lopott,
- b) védett gyűjteményből vagy tárgyegyüttesből jogellenesen került ki,

¹¹⁶A 2001. évi LXIV. törvény 52. § 4. bekezdését a 2005. évi LXXXIX. törvény 23. §-a iktatta be. Hatályos: 2006. 01. 01.

¹¹⁹A 2001. évi LXIV. törvény 54. §-a a 2009. évi CVIII. törvény 15. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.11.11.

²⁷⁶A 2001. évi LXIV. törvény jelölt része a 2009. évi CVIII. törvény 16. § (1) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.11.11.

¹²⁴A 2001. évi LXIV. törvény 55. §-a a 2009. évi CVIII. törvény 16. § (2) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.11.11.

²⁷⁷A 2001. évi LXIV. törvény jelölt része a 2009. évi CVIII. törvény 17. § (1) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.11.11.

¹²⁶A 2001. évi LXIV. törvény 56. §-a a 2009. évi CVIII. törvény 17. § (2) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.11.11.

c) jogellenesen került Magyarországra.

57. § (1) Az 55. és 56. § hatálya alá nem tartozó kulturális javak a hatóság engedélye nélkül vihetők ki az országból.

(2) A hatóság kérelemre a kivitel jogszerűségéről az 56. § (1) bekezdése szerinti műtárgykísérő igazolást ad ki.¹²⁸

58. § A hatóság a kiviteli engedély alapjául szolgáló, a kérelemnek helyt adó határozatot kulturális örökségvédelmi okból fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilváníthatja.^{130 131}

Végleges kiviteli engedély

59. § ¹³²

60. § ¹³⁴

Ideiglenes kiviteli engedély

61. § ¹³⁵

A kulturális javak feldolgozására vonatkozó korlátozás²⁷⁴

61/A. § Kulturális javakat fémkereskedő fémkereskedelmi tevékenység céljából kizárólag a hatóságnak az átvett tárgyakat egyedileg megjelölő engedélyével vehet át.²⁷⁵

III. Rész

A HATÓSÁG FELADATAI¹³⁸

62. § A hatóság feladata a kulturális örökség elemei megőrzésének, fenntartható használatának elősegítése és támogatása. Ennek érdekében ellátja:^{139 140}

- a) a jogszabályban meghatározott hatósági feladatokat;¹⁴²
- b) az örökségvédelmi felügyeleti feladatokat;
- c) az e törvényben meghatározott tudományos feladatokat illetőleg azok koordinálását; valamint
- d) egyéb, hatáskörébe utalt feladatokat.

63. § (1) ¹⁴⁵

¹²⁸A 2001. évi LXIV. törvény 57. §-a a 2009. évi CVIII. törvény 18. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.11.11.

¹³⁰A 2001. évi LXIV. törvény 58. §-a a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

¹³¹A 2001. évi LXIV. törvény 58. §-a a 2009. évi LVI. törvény 257. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

¹³²A 2009. évi CVIII. törvény 21. § (5) bekezdése hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2009. 11. 11.

¹³⁴A 2009. évi CVIII. törvény 21. § (5) bekezdése hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2009. 11. 11.

¹³⁵A 2009. évi CVIII. törvény 21. § (5) bekezdése hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2009. 11. 11.

²⁷⁴A 2001. évi LXIV. törvény 61/A. §-át és azt megelőző alcímet a 2009. évi LXI. törvény 17. §-a iktatta be. Hatályos: 2010.01.01.

²⁷⁵A 2001. évi LXIV. törvény 61/A. §-át és azt megelőző alcímet a 2009. évi LXI. törvény 17. §-a iktatta be. Hatályos: 2010.01.01.

¹³⁸A 2001. évi LXIV. törvény III. részének a címe a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

¹³⁹A 2001. évi LXIV. törvény 62. §-a a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

¹⁴⁰A 2001. évi LXIV. törvény 62. §-a a 2005. évi LXXXIX. törvény 25. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

¹⁴²A 2001. évi LXIV. törvény 62. § a) pontja a 2010. évi CLIII. törvény 40. § (1) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2010.01.01.

¹⁴⁵A 2001. évi LXIV. törvény 63. § 1. és 4. bekezdését a 2006. évi CIX. törvény 134. § a) pontja hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2007. 01. 01.

- (2) A hatóság engedélyezi a következő, egyébként építési vagy más hatósági engedélyhez nem kötött tevékenységeket:^{146 147}
- a) a védetté nyilvánított régészeti lelőhelyeken végzendő, 30 cm mélységet meghaladó földmunkával járó, illetőleg a terület jellegét veszélyeztető, befolyásoló változtatás;
 - b) régészeti lelőhelyen 30 cm mélységet meghaladó tereprendezési munkák;
 - c) a védetté nyilvánított kulturális örökségi elem jellegét, és megjelenését, érintő munkák, tevékenységek;
 - d) reklámok műemléken történő elhelyezése;
 - e) a műemlék falfelületeinek vagy szerkezeteinek, továbbá alkotórészeinek és tartozékainak tudományos vagy műszaki célú kutatására, feltárására irányuló munkák;
 - f) a műemlék funkciójának, használati módjának megváltoztatása;
 - g) műemlékhez tartozó ingatlanterületen fa kivágása, telepítése, tereprendezés;
 - h) műemlék egyes részeinek, illetve szerkezeti elemeinek elmozdítása, illetőleg szabadtéri múzeum keretében készülő rekonstrukcióba történő beépítése;
 - i) a műemlékekkel és a védetté nyilvánított kulturális javakkal kapcsolatos megóvási (konzerválási), restaurálási vagy átalakítási munkák;
 - j) a műemlék jellegét és megjelenését befolyásoló fényforrás elhelyezése, illetve üzemeltetése;
 - k) e törvényben meghatározott egyéb esetek.
- (3) Műemlékvédelmi érdekből a hatóság a műemlék felújítási, helyreállítási munkáinak engedélyezése során az országos építésügyi szabályoktól és a kötelezően alkalmazandó nemzeti szabványoktól eltérhet. Az eltérés akkor engedélyezhető, ha az alkalmazandó megoldás az élet- és vagyonbiztonság követelményeinek megfelel, vagy mindkettő más módon biztosítható.¹⁵¹
- (4)¹⁵²
- (5) A hatóság az örökségvédelmi felügyelet keretében¹⁵³
- a) figyelemmel kíséri a kulturális örökség elemei állapotát, valamint megfelelő használatát;
 - b) a fenntartható, integrált szemléletű védelmet elősegítő tevékenységet végez;
 - c) elősegíti az örökségvédelem érdekeit érintő szakmai és társadalmi együttműködést.
- (6) A hatóság tudományos feladatainak körében gondoskodik
- a) a műemlékek tudományos kutatásáról,
 - b) az örökségvédelmi tevékenységet megalapozó tudományos-kutatói közreműködésről,
 - c) szakmai gyűjteményeinek, adattárainak fenntartásáról, kezeléséről.
- 64. §** A hatóság a kulturális örökségvédelem körében^{155 156}

- a) ellátja a Magyarországról jogtalanul kivitt, vagy ilyen módon behozott kulturális javak visszakövetelésével, illetőleg visszaadásával kapcsolatos teendőket, kivéve a Kulturális Javak Visszaszolgáltatásának Bizottsága feladatkörébe utalt ügyeket;

¹⁴⁶A 2001. évi LXIV. törvény 63. § 2. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

¹⁴⁷A 2001. évi LXIV. törvény 63. § 2. bekezdése a 2005. évi LXXXIX. törvény 26. § 1. bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

¹⁵¹A 2001. évi LXIV. törvény 63. § 3. és 5-6. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

¹⁵²A 2001. évi LXIV. törvény 63. § 1. és 4. bekezdését a 2006. évi CIX. törvény 134. § a) pontja hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2007. 01. 01.

¹⁵³A 2001. évi LXIV. törvény 63. § 5-6. bekezdéseit a 2005. évi LXXXIX. törvény 26. § 2. bekezdése iktatta be. Hatályos: 2006. 01. 01.

¹⁵⁵A 2001. évi LXIV. törvény 64. §-a a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

¹⁵⁶A 2001. évi LXIV. törvény 64. §-a a 2005. évi LXXXIX. törvény 27. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

- b) részt vesz a jogtalanul eltulajdonított kulturális javak nemzetközi információcseréjében, és ellátja az ezzel kapcsolatos feladatokat;
- c) gyakorolja az állam e törvényben, vagy e törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályban meghatározott elővásárlási jogát;
- d) vita esetén dönt arról, hogy valamely tárgy vagy jelenség a kulturális örökség körébe tartozik-e;
- e) a természetvédelmi őrszolgálat közreműködésével gondoskodik a régészeti örökség védelmével kapcsolatos feladatokról;
- f) ellátja a miniszter által – eseti vagy állandó jelleggel – meghatározott egyéb feladatokat.

Előzetes nyilatkozat

- 65. § (1)** A hatóság hatósági engedélyéhez kötött tevékenységek esetén – kérelemre – köteles a kérelmező által megjelölt munkák vagy tevékenységek engedélyezésével kapcsolatos feltételekről nyilatkozni (a továbbiakban: előzetes nyilatkozat).^{158 159 160 161}
- (2)** Ha az előzetes nyilatkozat alapjául szolgáló körülmények lényegesen nem változtak, az egy éven belül induló engedélyezési eljárás során a hatóság az előzetes nyilatkozatához kötve van.¹⁶²

Örökségvédelmi hatástanulmány

- 66. § (1)** Örökségvédelmi hatástanulmányt kell készíteni a település fejlesztési koncepciójának kidolgozása során. Amennyiben a fejlesztési koncepció készítésekor nem készült, vagy a rendezés alá vont területre nincs örökségvédelmi hatástanulmány, vagy van, de az tíz évnél régebbi, akkor azt a rendezés alá vont területre el kell készíteni. Nem kell örökségvédelmi hatástanulmányt készíteni, ha az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 9. § (2) bekezdése szerinti véleményezési eljárásban az illetékes államigazgatási szerv véleménye szerint a rendezés alá vont terület örökségvédelmi szempontból nem érintett.¹⁶⁵
- (2)**¹⁶⁶

Hatósági kötelezés

- 67. § (1)** A védett kulturális örökségi elem vonatkozásában a hatóság:^{168 169}
- a) az építésügyi hatósági jogkörébe tartozó szabálytalanság esetén – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – az Étv. és az annak végrehajtásáról rendelkező egyéb jogszabályok alapján jár el;

¹⁵⁸A 2001. évi LXIV. törvény 65. § 1. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 134. § a) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

¹⁵⁹A 2001. évi LXIV. törvény 65. § 1-2. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

¹⁶⁰A 2001. évi LXIV. törvény 65. § 1. bekezdése a 2005. évi LXXXIX. törvény 28. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

¹⁶¹A 2001. évi LXIV. törvény 65. § (1) bekezdése a 2009. évi LVI. törvény 257. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

¹⁶²A 2001. évi LXIV. törvény 65. § (2) bekezdése a 2009. évi LVI. törvény 257. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

¹⁶⁵A 2001. évi LXIV. törvény 66. § (1) bekezdése a 2010. évi XC. törvény 76. § (1) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2010.08.28.

¹⁶⁶A 2010. évi XC. törvény 77. §-a hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2010. 08. 28.

¹⁶⁸A 2001. évi LXIV. törvény 67. § 1-3. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

¹⁶⁹A 2001. évi LXIV. törvény 67. § 1-4. bekezdése a 2005. évi LXXXIX. törvény 29. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

- b) az örökségvédelem szabályainak megsértése esetén műemlékek, régészeti lelőhelyek és védetté nyilvánított kulturális javak vonatkozásában elrendelheti a beavatkozást megelőző állapot helyreállítását, a jóváhagyott (engedélyezett) terveknek megfelelő állapot kialakítását; a jó karbantartásra, valamint a fenntartható használatra vonatkozó kötelezettség teljesítését, illetve a méltatlan használat megszüntetését;¹⁷⁰
- c) műemlékek, régészeti lelőhelyek és védetté nyilvánított kulturális javak károsítása, veszélyeztetése esetén jogosult a tevékenységet leállítani, és az ilyen magatartás tanúsítóját e tevékenység folytatásától eltiltani.
- (2) A hatóság az (1) bekezdésben meghatározott kötelezettségek teljesítésére a tulajdonost, vagyongazdát, használót, vagy az építetőt, kivitelezőt kötelezheti.
- (3) Amennyiben a kötelezett a hatósági kötelezésben foglaltaknak nem tesz eleget és ezzel a védett kulturális örökség veszélybe kerül, a hatóság örökségvédelmi bírság kiszabásáról intézkedik és
- a) a munkákat a kötelezett helyett annak költségére és felelősségére elvégeztetheti;
- b) kezdeményezheti ingatlan esetében az állami tulajdonba vételt (vásárlással vagy szükség szerint kisajátítással);
- c) elrendelheti a védetté nyilvánított kulturális javak közgyűjteményben történő ideiglenes elhelyezését; vagy
- d) kezdeményezheti a vagyongazdái szerződés felülvizsgálatát, illetve a használati jog megszüntetését.
- (4) A jogerős és végrehajtható határozatban megállapított követelés biztosítékaul a Magyar Államot a védett kulturális örökségi elemen jelzálogjog, valamint elidegenítési és terhelési tilalom illeti meg.
- (5) A hatóság által elvégeztetett munka költsége adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül.¹⁷¹
- 68. § (1)** A hatóság kulturális örökségvédelmi érdekből elrendelheti:¹⁷²
- a) a védetté nyilvánított kulturális örökséghez tartozó javak felülvizsgálatát, felújítását, helyreállítását;¹⁷³
- b) olyan munkálatok elvégzését, amelyek a műemlék vagy a védetté nyilvánított kulturális örökség történeti állapotának vagy korábbi történeti állapota meghatározott elemeinek feltárására, helyreállítására és bemutatására irányulnak.¹⁷⁴
- (2) A hatóságot terheli az (1) bekezdés alapján elrendelt munkálatok örökségvédelmi többletköltsége.¹⁷⁵

A tűrés kötelezettség

- 69. § (1)** A védett kulturális örökség tulajdonosa, vagyongazdái, használója tűrni köteles a hatóság által elrendelt vagy engedélyezett munkálatokat.^{177 178}
- (2) Az elrendelt munkák csak a feltétlenül szükséges mértékben akadályozhatják tartósan a kulturális örökséghez tartozó javak rendeltetésszerű használatát.
- 70. §** A kulturális örökség állapotának megőrzése érdekében az állagvédelemhez szükséges átlagos mértéket meg nem haladó jogszerűen előírt korlátozás, tilalom vagy kötelezés kártalanítási igényt nem keletkeztet.

¹⁷⁰A 2001. évi LXIV. törvény 67. § (1) bekezdés b) pontja a 2009. évi LVI. törvény 258. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

¹⁷¹A 2001. évi LXIV. törvény 67. § 5. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

¹⁷²A 2001. évi LXIV. törvény 68. § 1. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

¹⁷³A 2001. évi LXIV. törvény 68. § 1. bekezdésének a) pontja a 2005. évi LXXXIX. törvény 42. § m) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

¹⁷⁴A 2001. évi LXIV. törvény 68. § 1. bekezdésének b) pontja a 2005. évi LXXXIX. törvény 42. § n) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

¹⁷⁵A 2001. évi LXIV. törvény 68. § 2. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

¹⁷⁷A 2001. évi LXIV. törvény 69. § 1. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

¹⁷⁸A 2001. évi LXIV. törvény 69. § 1. bekezdése a 2005. évi LXXXIX. törvény 42. § o) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

Nyilvántartások

71. § A hatóság központi hatósági nyilvántartást vezet:^{180 181}

- a) a régészeti lelőhelyekről;
- b) a régészeti feltárási engedélyekről;
- c) a műemlékekről, ennek keretén belül a listára felvett műemléki értékekről;
- d) a védetté nyilvánított kulturális javakról;
- e) a kiviteli engedélyekről és igazolásokról;¹⁸²
- f) a jogtalanul eltulajdonított, eltűnt védett kulturális örökségi elemekről, valamint a jogellenesen kivitt kulturális javak visszaszolgáltatásáról szóló 2001. évi LXXX. törvény 2. § 1. pontjában meghatározott kulturális javakról, valamint¹⁸³
- g) az a-f) pontokban meghatározottakkal összefüggő, a kulturális örökség szempontjából fontos adatokról.

72. § (1) A hatósági nyilvántartás nyilvános, és közhitelesen tanúsítja a benne szereplő kulturális örökség elemeinek védettségét. A kulturális örökség védelme érdekében a hatóság a nyilvántartás egyes adataihoz való hozzáférést miniszteri rendelet alapján korlátozhatja.^{184 185}

(2) A nyilvántartás a kulturális örökség elemeinek azonosításához szükséges adatokat és tényeket tartalmazza.

(3) A hatóság a nyilvántartással kapcsolatos adatfeldolgozási feladatok ellátásával csak államigazgatási szervet vagy kizárólagos állami tulajdonú gazdálkodó szervezetet bízhat meg.¹⁸⁹

73. § A védetté nyilvánított kulturális javak esetében a nyilvántartás tartalmazza:

- a) a tárgy részletes leírását, valamint az azonosítását lehetővé tévő egyéb adatokat;
- b) a tárgy tulajdonosának és birtokosának természetes személyazonosító adatait, valamint lakcímét;¹⁹⁰
- c) a tulajdonszerzés idejét és módját;
- d) a tárgy – állandó, illetve ideiglenes – őrzési helyét;
- e) a külön jogszabályban meghatározott egyéb adatokat.

74. § A régészeti, illetve a műemléki védettség tényének fennállását és jellegét az ingatlan-nyilvántartásban is fel kell tüntetni. A bejegyzés elmaradása a védettség fennállásának tényét nem érinti.¹⁹¹

¹⁸⁰A 2001. évi LXIV. törvény 71. §-a a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

¹⁸¹A 2001. évi LXIV. törvény 71. § felvezető szövege a 2005. évi LXXXIX. törvény 42. § p) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

¹⁸²A 2001. évi LXIV. törvény 71. § e) pontja a 2009. évi CVIII. törvény 19. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009. 11. 11.

¹⁸³A 2001. évi LXIV. törvény 71. § f) pontja a 2005. évi LXXXIX. törvény 30. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

¹⁸⁴A 2001. évi LXIV. törvény 72. § 1. és 3. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

¹⁸⁵A 2001. évi LXIV. törvény 72. § (1) bekezdése a 2009. évi LVI. törvény 257. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

¹⁸⁹A 2001. évi LXIV. törvény 72. § (3) bekezdését a 2010. évi CLVII. törvény 17. §-a iktatta be. Hatályos: 2010.12.23.

¹⁹⁰A 2001. évi LXIV. törvény 73. § b) pontja a 2009. évi LVI. törvény 257. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

¹⁹¹A 2001. évi LXIV. törvény 74. §-a a 2005. évi LXXXIX. törvény 32. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

A hatósági eljárások szabályai

75. § (1) ¹⁹⁵

(2) ¹⁹⁶

(3) Az ügyintézési határidő:

- a) ha a hatóság építésügyi hatósági jogkörben, továbbá kulturális javak védetté nyilvánításában jár el, három hónap; ^{197 198}
- b) az előzetes nyilatkozat, előzetes szakhatósági állásfoglalás, valamint ha a hatóság műemlékhez kapcsolódó örökségvédelmi hatósági jogkörében jár el, két hónap; ¹⁹⁹
- c) ²⁰⁰
- d) a **30. § (5) bekezdésében** meghatározott esetben a bejelentést követő naptól számított negyvenöt nap; ²⁰²
- e) ²⁰³
- f) a hiánypótlási felhívás és a hatósági bizonyítvány kiadása esetén tizenöt nap. ^{204 205}

75/A. § (1) Ha jogszabály kulturális örökség védelmével kapcsolatos szakkérdésben szakértő igénybevételét írja elő, vagy szakértő igénybevételéhez jogkövetkezményt állapít meg, szakértőként kizárólag az a személy vehető igénybe, valamint a jogszabályban meghatározott jogkövetkezmények csak annak a szakértőnek az igénybevételéhez fűződnek, aki büntetlen előéletű, nem áll kulturális örökség védelmével kapcsolatos szakterületen végezhető tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, rendelkezik a miniszter rendeletében meghatározott szakmai képesítéssel, és megfelel az ott meghatározott egyéb feltételeknek. ²⁷²

(2) Aki az (1) bekezdés szerinti szakértői tevékenységet kíván folytatni, köteles az erre irányuló szándékát a miniszternek bejelenteni. A bejelentésben meg kell jelölni a bejelentő természetes személyazonosító adatait.

(3) A miniszter a szakértői tevékenység végzésére jogosult, (2) bekezdés szerinti bejelentést tevő személyekről nyilvántartást vezet, amely tartalmazza a szakértői tevékenység végzésére jogosult személy természetes személyazonosító adatait. A nyilvántartásból kizárólag a szakértői tevékenység végzésére való jogosultság igazolása céljából szolgáltatható adat.

75/B. § (1) A szakértői tevékenységet folytatni kívánó kérelmező a névjegyzékbe való felvételt megelőzően ²⁷⁹

- a) hatósági bizonyítvánnyal igazolja, hogy büntetlen előéletű, és nem áll kulturális örökség védelmével kapcsolatos szakterületen végezhető tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, vagy

¹⁹⁵ A 2009. évi LVI. törvény 258. §-a hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2009. 10. 01.

¹⁹⁶ A 2001. évi LXIV. törvény 75. § 2. bekezdését a 2006. évi CIX. törvény 134. § a) pontja hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2007. 01. 01.

¹⁹⁷ A 2001. évi LXIV. törvény 75. § 3. bekezdés a)- b) pontja a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

¹⁹⁸ A 2001. évi LXIV. törvény 75. § (3) bekezdés a) pontja a 2009. évi LVI. törvény 257. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

¹⁹⁹ A 2001. évi LXIV. törvény 75. § (3) bekezdés b) pontja a 2009. évi LVI. törvény 257. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

²⁰⁰ A 2001. évi LXIV. törvény 75. § 3. bekezdés c) pontját a 2006. évi CIX. törvény 134. § a) pontja hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2007. 01. 01.

²⁰² A 2001. évi LXIV. törvény 75. § (3) bekezdés d) pontja a 2010. évi CLII. törvény 1. § (2) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2011.01.01.

²⁰³ A 2009. évi LVI. törvény 258. §-a hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2009. 10. 01.

²⁰⁴ A 2001. évi LXIV. törvény 75. § (3) bekezdés f) pontja a 2009. évi LVI. törvény 257-258. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

²⁰⁵ A 2001. évi LXIV. törvény 75. § (3) bekezdés f) pontja a 2010. évi CLII. törvény 2. § (51) bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2011. 01. 01.

²⁷² A 2001. évi LXIV. törvény 75/A. § (1) bekezdése a 2009. évi CXLIX. törvény 79. § (1) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2010.01.01.

²⁷⁹ A 2001. évi LXIV. törvény 75/B. §-át a 2009. évi CXLIX. törvény 79. § (2) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2010.01.01.

- b) kéri, hogy az arra vonatkozó adatokat, amely szerint büntetlen előéletű, és nem áll kulturális örökség védelmével kapcsolatos szakterületen végezhető tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, a bűnügyi nyilvántartó szerv a miniszter részére- annak a névjegyzékbe való felvétel elbírálása céljából benyújtott adatigénylése alapján – továbbítsa.
- (2) Az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott adatigénylés során a miniszter arra vonatkozóan igényelhet adatot a bűnügyi nyilvántartó szervtől, hogy a névjegyzékbe való felvételét kérelmező személy büntetlen előéletű, és nem áll kulturális örökség védelmével kapcsolatos szakterületen végezhető tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt.
- (3) A miniszter hatósági ellenőrzéskörében ellenőrzi azt is, hogy a szakértői tevékenység végzésére jogosult személy büntetlen előéletű, és nem áll kulturális örökség védelmével kapcsolatos szakterületen végezhető tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt. A hatósági ellenőrzést folytató miniszter adatot igényelhet a bűnügyi nyilvántartási rendszerből. Az adatigénylés kizárólag arra irányulhat, hogy a szakértő büntetlen előéletű-e, valamint a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szakterületen végezhető tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt áll-e.
- (4) A miniszter annak igazolása céljából, hogy büntetlen előéletű, és nem áll kulturális örökség védelmével kapcsolatos szakterületen végezhető tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, kezeli
- a) a szakértői tevékenységet folytatni kívánó kérelmező,
 - b) szakértői tevékenység végzésére jogosult személy azon személyes adatait, amelyeket az e célból a bűnügyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítvány tartalmaz.
- (5) A (4) bekezdésben meghatározott személyes adatokat a miniszter
- a) a névjegyzékbe való felvétel iránti eljárás jogerős befejezéséig vagy
 - b) a névjegyzékbe való felvétel esetén a hatósági ellenőrzés időtartamára vagy a névjegyzékből való törlésre irányuló eljárásban az eljárás jogerős befejezéséig kezeli.

A kulturális örökség elemeinek hozzáférhetővé tétele²⁰⁶

- 76. § (1)** A védett kulturális örökség tulajdonosai kötelesek a hatóságnak – előzetes egyeztetés alapján – lehetővé tenni az örökség egészének vagy meghatározott részének tanulmányozását, megtekintését, dokumentálását.²⁰⁹
²¹⁰
- (2) Indokolt esetben műemlékek és a védetté nyilvánított régészeti lelőhelyek nagyközönség által történő látogatásának időpontját és módját a hatóság úgy köteles meghatározni, hogy az a tulajdonost (használót) az ingatlan rendeltetésszerű használatában vagy méltánylást érdemlő életviszonyaiban ne zavarja, kárt ne okozzon.^{211 212}
- 77. § (1)** Régészeti parkot, illetve régészeti bemutatóhelyet csak régészeti emlékek bemutatására lehet létesíteni.²¹³
- (2) A régészeti parkok és bemutatóhelyek működésére vonatkozóan a kulturális javak védelméről és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény muzeális intézményekre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

²⁰⁶A 2001. évi LXIV. törvény 76. §-a előtti alcím a 2005. évi LXXXIX. törvény 42. § q) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

²⁰⁹A 2001. évi LXIV. törvény 76. § 1. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

²¹⁰A 2001. évi LXIV. törvény 76. § 1. bekezdése a 2005. évi LXXXIX. törvény 42. § r) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

²¹¹A 2001. évi LXIV. törvény 76. § 2. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

²¹²A 2001. évi LXIV. törvény 76. § 2. bekezdése a 2005. évi LXXXIX. törvény 42. § s) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

²¹³A 2001. évi LXIV. törvény 77. § 1. bekezdése a 2005. évi LXXXIX. törvény 34. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

- 78. §** A hatóság élet-, illetve vagyonbiztonság, továbbá a védett érték megóvása érdekében megtilthatja, korlátozhatja, vagy előzetes engedélyhez kötheti a látogatást, megtekintést.²¹⁴
- 79. §** A védetté nyilvánított kulturális javakat hozzáférhetővé kell tenni a nyilvánosság és a kutatás számára. Ennek érdekében a hatóság kötelezheti a tulajdonost, hogy a védetté nyilvánított javakat kiállítás, illetve tudományos kutatás céljára közgyűjtemények számára rendelkezésre bocsássa. A tulajdonos érdekeinek figyelembevételével a kulturális javak átadásának időpontjáról, időtartamáról és feltételeiről a közgyűjtemény a tulajdonossal megállapodást köt.
- 80. §** A kulturális örökség hozzáférhetővé tételénél törekedni kell a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének megvalósítására.

Az örökségvédelem pénzügyi eszközeinek felhasználása

- 80/A. § (1)** Az örökségvédelem pénzügyi eszközei lehetnek különösen:²¹⁵
- a) a központi költségvetés örökségvédelmi célokra szolgáló előirányzatai;
 - b) a helyi önkormányzatok örökségvédelmi célokra fordított pénzeszközei;
 - c) az örökségvédelmi bírságból befolyt bevételek;
 - d) egyéb pénzügyi eszközök, így
 - da) adókedvezmények,
 - db) illetékkedvezmények.
- (2)** Az (1) bekezdés da) és db) pontjai szerinti kedvezmények mindenkor mértékéről, érvényesítésük feltételeiről és módjáról külön törvények rendelkeznek.
- 81. §** A kulturális örökség védelmével kapcsolatos költségvetési pénzeszközöket a miniszter által felügyelt és más érintett költségvetési fejezeten belül az alábbi feladatok költségeire figyelemmel kell meghatározni:^{217 218 219 220}
- a) a régészeti területek állagvédelme, a mentő feltárások támogatása;
 - b) a kulturális örökség védett, illetve védetté nyilvánított elemei tulajdonosának (vagyonkezelőjének, használójának) támogatása;
 - c) a hatóság által a tulajdonosok helyett elvégzett munkák;
 - d) kisajátítás;
 - e) állami elővásárlás;
 - f) kártalanítás;
 - g) a régészeti emlék vagy lelet felfedezőjének jutalmazása;
 - h) műemléki helyreállítása;
 - i) a műemlékek fennmaradását és méltó hasznosítását is szolgáló helyi önkormányzati fejlesztési programok;
 - j) a műemléki többletköltség;

²¹⁴A 2001. évi LXIV. törvény 78- 79. §-a a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

²¹⁵A 2001. évi LXIV. törvény 80/A. §-át a 2005. évi LXXXIX. törvény 35. §-a iktatta be. Hatályos: 2006. 01. 01.

²¹⁷A 2001. évi LXIV. törvény 81. §-a a 2006. évi CIX. törvény 170. § 8. bekezdés d) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

²¹⁸A 2001. évi LXIV. törvény 81. §-a a 2006. évi CIX. törvény 124. § 1. bekezdés m) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

²¹⁹A 2001. évi LXIV. törvény 81. §-ának felvezető szövege és a)- b) pontja a 2005. évi LXXXIX. törvény 36. § 1. bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

²²⁰A 2001. évi LXIV. törvény 81. §-a a 2007. évi CVI. törvény 58. § (1) bekezdés j) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 09. 25.

- k) a határon túli magyar vonatkozású kulturális örökséggel kapcsolatos feladatok;
- l) nyilvántartási feladatok;
- m) a hatóság által e törvény 21. § alapján végzett próbafeltárások finanszírozása;^{222 223}
- n) örökségvédelmi érdekű tudományos kutatási feladatok ellátására és szervezésére;
- o) örökségvédelemmel kapcsolatos ismeretterjesztési és képzési feladatok ellátására.
- p) e törvényben meghatározott világörökségi és egyéb örökségvédelmi feladatok, beleértve a szabályozási tervek 39. § (2) bekezdése szerinti módosításának költségeit.²²⁴

Örökségvédelmi bíróság

- 82. § (1)** Azt a természetes vagy jogi személyt és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetet, aki (amely) az e törvényben engedélyhez kötött tevékenységet engedély nélkül vagy attól eltérő módon végzi, illetve a védetté nyilvánított, vagy e törvény erejénél fogva védelem alatt álló kulturális örökség elemeit jogellenesen megsemmisíti, vagy megrongálja, illetve a védett kulturális örökségi elemet kötelezettségének elmulasztásával veszélyezteti, örökségvédelmi bírósággal (a továbbiakban: bíróság) kell sújtani. Az örökségvédelmi bíróság kiszabása nem mentesít egyéb, építésügyi eljárásban kiszabható bíróság alól.²²⁵
- (2)** Bírósággal sújtható az, aki a jogszabály által előírt bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget.
- (3)** A bíróságot a hatóság szabja ki.²²⁶
- (4)** A bíróság összegének megállapításánál mérlegelni kell:
- a) a kulturális örökség elemének történeti, eszmei jelentőségét és egyediségét,
 - b) az okozott kár nagyságát.
- 83. §** A bíróság kiszabásának nincs helye,²²⁷
- a) ha az annak alapjául szolgáló magatartásnak, illetve cselekménynek a hatóság tudomására jutásától számítva egy év, vagy²²⁸
 - b) ha az annak alapjául szolgáló magatartásnak, illetve cselekménynek a befejezésétől tíz év eltelt.²²⁹
- 84. §** A meg nem fizetett bíróság adók módjára behajtható köztartozásnak minősül. A bíróságot kulturális örökségvédelmi célokra kell fordítani.
- 85. §** A bíróságolásra vonatkozó részletes szabályokat, valamint a bíróság megállapításának alapjául szolgáló értékhatárokat és a bíróság legmagasabb összegét a Kormány rendeletben határozza meg.

²²²A 2001. évi LXIV. törvény 81. § m) pontja a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

²²³A 2001. évi LXIV. törvény 81. § m) pontja a 2005. évi LXXXIX. törvény 36. § 2. bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

²²⁴A 2001. évi LXIV. törvény 81. § p) pontját a 2005. évi LXXXIX. törvény 36. § 3. bekezdése iktatta be. Hatályos: 2006. 01. 01.

²²⁵A 2001. évi LXIV. törvény 82. § 1. bekezdése a 2005. évi LXXXIX. törvény 37. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

²²⁶A 2001. évi LXIV. törvény 82. § 3. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

²²⁷A 2001. évi LXIV. törvény 83. § felvezető szövege a 2005. évi LXXXIX. törvény 45. § e) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

²²⁸A 2001. évi LXIV. törvény 83. § a) pontja a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

²²⁹A 2001. évi LXIV. törvény 83. § b) pontja a 2005. évi LXXXIX. törvény 42. § sz) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

Elővásárlási jog

- 86. § (1)** A kulturális örökség védetté nyilvánított elemeire a Magyar Államot a **37-40. §** kivételével elővásárlási jog illeti meg²³⁰
- a)** ingatlanok esetében akkor, ha ezt a védetté nyilvánító, illetőleg a védettséget módosító rendelet kimondja. Amennyiben a műemlékekre több elővásárlási jog áll fenn, első helyen az államot, második helyen az ingatlant kezelő (vagy ingyenesen használó) önkormányzatot, harmadik helyen az ingatlan fekvése szerinti települési önkormányzatot illeti meg az elővásárlási jog;
- b)** védetté nyilvánított kulturális javak ellenérték mellett történő tulajdonátruházása esetében.
- (2)** Az elővásárlási jog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése érdekében a hatóság megkeresi az ingatlanügyi hatóságot.^{231 232}
- (3)** Az állam elővásárlási jogát a hatóság gyakorolja.
- (4)** Az 1998. január 1-je előtt hatályos jogszabályok alapján műemlék, műemlék jellegű, városképi jelentőségű kategóriában védett ingatlanok tekintetében első helyen az államot, második helyen a feladatot ellátó helyi önkormányzatot, ennek hiányában az ingatlan fekvése szerinti települési önkormányzatot – fővárosban lévő ingatlan esetén a fővárosi és kerületi önkormányzatot megegyezésük szerint – elővásárlási jog illeti meg. Egyházi közösség (pl. szerzetesrend) működését biztosító, illetve hitéleti, oktatási, nevelési, egészségügyi, szociális, gyermek- és ifjúságvédelmi, továbbá kulturális célú, az egyház használatában lévő műemlék épület esetében a települési önkormányzat helyett második helyen a használót illeti e jog.²³³

Kisajátítás örökségvédelmi érdekből

- 87. §** Kulturális örökségvédelmi célok érdekében történő kisajátítási eljárás során a kulturális örökségvédelmi hatóság a kisajátítást kéri.^{237 238}

Európai jogszabályokhoz közelítés

- 88. §** ²³⁹

IV. Rész ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK Hatálybalépés

- 89. § (1)** Ez a törvény – a **(2) bekezdésben** meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő 90. napon lép hatályba, rendelkezéseit a hatálybalépése után indított eljárásokra kell alkalmazni.
- (2)** A melléklet e törvény kihirdetése napján lép hatályba.

²³⁰A 2001. évi LXIV. törvény 86. § 1. bekezdése a 2005. évi LXXXIX. törvény 38. § 1. bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

²³¹A 2001. évi LXIV. törvény 86. § 2-3. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

²³²A 2001. évi LXIV. törvény 86. § (2) bekezdése a 2009. évi LVI. törvény 257. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

²³³A 2001. évi LXIV. törvény 86. § 4. bekezdését a 2005. évi LXXXIX. törvény 38. § 2. bekezdése iktatta be. Hatályos: 2006. 01. 01.

²³⁷A 2001. évi LXIV. törvény 87. §-a a 2007. évi CXXIII. törvény 42. § (2) g) pontjának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2008.01.01.

²³⁸A 2001. évi LXIV. törvény 87. §-a a 2009. évi LVI. törvény 257-258. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

²³⁹A 2009. évi CVIII. törvény 21. § (5) bekezdése hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2009. 11. 11.

Átmeneti rendelkezések

- 90. §** Az e törvény hatálybalépése előtt védetté nyilvánított műemlékek és műemléki jelentőségű területek környezete a törvény alapján műemléki környezetnek minősül, kivéve, ha azt a korábbi védetté nyilvánító döntés más területnagyságra állapította meg.
- 91. §** E törvény nem érinti a kulturális örökség elemeinek a korábbi jogszabályok alapján megállapított védettségét.²⁴¹
- 92. §** ²⁴²

Felhatalmazások

- 93. § (1)** Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben:
- a) szabályozza az örökségvédelmi bírsággal kapcsolatos részletes szabályokat, a bírság legmagasabb összegét, valamint a bírság megállapításának alapjául szolgáló értékhatárokat;
 - b) jelölje ki a kulturális örökségvédelmi hatóságot vagy hatóságokat, és állapítsa meg az azok eljárására vonatkozó általános szabályokat;²⁴⁴
 - c) szabályozza a kulturális örökség hozzáférhetővé tételének szabályait, különös tekintettel a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének előmozdítására.²⁴⁵
 - d) állapítsa meg az örökségvédelmi hatástanulmányra vonatkozó szabályokat.²⁸¹
- (2)** Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendeletben megállapítsa
- a) a kulturális örökség védetté nyilvánításának részletes szabályait;
 - b) a kulturális javak kiviteli engedélyezésének részletes szabályait;
 - c) a régészeti lelőhelyek védetté nyilvánítására vonatkozó szabályokat;
 - d) a régészeti feltárások részletes szabályait, és a környezetvédelemért felelős miniszterrel egyetértésben a régészeti szempontból jelentős barlangok körét;²⁴⁶
 - e) a régészeti lelőhelyek fenntartható használatát;
 - f) a régészeti lelőhely, a lelet megtalálójának anyagi elismerésére vonatkozó részletes szabályokat;
 - g) a műemlékvédelem eljárási rendjére és sajátos tárgyaira – beleértve az azok használatát szabályozó kezelési tervre – vonatkozó szabályokat;²⁴⁷
 - h) a műemléken történő reklámelhelyezés szabályait;
 - i) ²⁴⁸
 - j) a kulturális örökség hatósági nyilvántartásának szabályait és az ezzel összefüggő igazgatási szolgáltatási díj mértékét és a fizetésre vonatkozó egyéb szabályokat;²⁴⁹
 - k) a kulturális örökséggel kapcsolatos tevékenységek szakmagyakorlási feltételeit;

²⁴¹A 2001. évi LXIV. törvény 91. §-a a 2005. évi LXXXIX. törvény 42. § u) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

²⁴²A 2001. évi LXIV. törvény 92. §-át a 2005. évi LXXXIX. törvény 45. § f) pontja hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2006. 01. 01.

²⁴⁴A 2001. évi LXIV. törvény 93. § (1) bekezdés b) pontja a 2010. évi CLIII. törvény 40. § (2) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2011.01.01.

²⁴⁵A 2001. évi LXIV. törvény 93. § 1. bekezdésének c) pontját a 2005. évi LXXXIX. törvény 39. § 1. bekezdése iktatta be. Hatályos: 2006. 01. 01.

²⁸¹A 2001. évi LXIV. törvény 93. § (1) bekezdés d) pontját a 2010. évi XC. törvény 76. § (2) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2010.08.28.

²⁴⁶A 2001. évi LXIV. törvény 93. § 2. bekezdés d) pontja a 2006. évi CIX. törvény 170. § 8. bekezdés d) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

²⁴⁷A 2001. évi LXIV. törvény 93. § 2. bekezdésének g) pontja a 2005. évi LXXXIX. törvény 39. § 2. bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

²⁴⁸A 2010. évi XC. törvény 77. §-a hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2010. 08. 28.

²⁴⁹A 2001. évi LXIV. törvény 93. § (2) bekezdés j) pontja a 2008. évi LXXXII. törvény 14. § (1) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.01.01.

- l) a könyvtárakban levő muzeális dokumentumok kezelésével és nyilvántartásával kapcsolatos külön szabályokat;
- m) a hatóságra és annak eljárására vonatkozó részletes szabályokat.²⁵¹
- n) az építésügyért felelős miniszterrel és a természetvédelemért felelős miniszterrel egyetértésben a világörökségi területek kezelési tervére vonatkozó részletes szabályokat.^{252 253}
- o) az e törvény hatálya alá tartozó szakértői tevékenység folytatásának részletes feltételeit, a szakértői tevékenység bejelentésének és a szakértők nyilvántartásának személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát, valamint a bejelentésre és a nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat, a szakértők igénybevételének eseteit, továbbá a szakértői tevékenységre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartása esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket.²⁷³
- p) az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben a kulturális javak kivitelének engedélyezésére irányuló eljárásért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak körét, mértékét, valamint megfizetésének részletes szabályait.²⁷⁸
- (3) A miniszter a (2) bekezdés j) pontjában kapott, az igazgatási szolgáltatási díjra vonatkozó szabályozási jogkörét az adópolitikáért felelős miniszter egyetértésével gyakorolja.²⁷⁰

94. § ^{254 255}

95. § ²⁵⁶

96. § ²⁵⁹

97. § ²⁶¹

98. § ²⁶³

99. § ²⁶⁴

269

100. § ^{265 266}

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

²⁵¹A 2001. évi LXIV. törvény 93. § 2. bekezdés m) pontja a 2006. évi CIX. törvény 133. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

²⁵²A 2001. évi LXIV. törvény 93. § 2. bekezdés n) pontja a 2006. évi CIX. törvény 170. § 8. bekezdés d) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

²⁵³A 2001. évi LXIV. törvény 93. § 2. bekezdésének n) pontját a 2005. évi LXXXIX. törvény 39. § 3. bekezdése iktatta be. Hatályos: 2006. 01. 01.

²⁷³A 2001. évi LXIV. törvény 93. § (2) bekezdés o) pontját a 2009. évi LVI. törvény 256. § (4) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2009.10.01.

²⁷⁸A 2001. évi LXIV. törvény 93. § (2) bekezdés p) pontját a 2009. évi CVIII. törvény 20. §-a iktatta be. Hatályos: 2009.11.11.

²⁷⁰A 2001. évi LXIV. törvény 93. § (3) bekezdését a 2008. évi LXXXII. törvény 14. § (2) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2009.01.01.

²⁵⁴A 2007. évi LXXXII. törvény 2. § 506. pontja hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2007. 07. 01.

²⁵⁵A 2007. évi LXXXII. törvény 2. § 506. pontja hatályon kívül helyezte a 94. §-t megelőző alcímet. Hatályos: 2007. 07. 01.

²⁵⁶A 2007. évi LXXXII. törvény 2. § 506. pontja hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2007. 07. 01.

²⁵⁹A 2007. évi LXXXII. törvény 2. § 506. pontja hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2007. 07. 01.

²⁶¹A 2007. évi LXXXII. törvény 2. § 506. pontja hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2007. 07. 01.

²⁶³A 2007. évi LXXXII. törvény 2. § 506. pontja hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2007. 07. 01.

²⁶⁴A 2001. évi LXIV. törvény 99. §-át a 2006. évi CIX. törvény 134. § a) pontja hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2007. 01. 01.

²⁶⁹A 2007. évi LXXXII. törvény 2. § 506. pontja hatályon kívül helyezte a 100. §-t megelőző alcímet. Hatályos: 2007. 07. 01.

²⁶⁵A 2007. évi LXXXII. törvény 2. § 506. pontja hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2007. 07. 01.

²⁶⁶A 2007. évi LXXXII. törvény 2. § 506. pontja hatályon kívül helyezte a 100. §-t megelőző alcímet. Hatályos: 2007. 07. 01.

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Melléklet a 2001. évi LXIV. törvényhez²⁶⁸

Az állam kizárólagos tulajdonában tartandó műemlékek és műemlékegyüttesek jegyzéke

1. BUDAPEST

I. kerület

1.	A királyi palota és a Szent György téri – Színház utcai épületegyüttes a hozzá tartozó területekkel		
	Szent György tér 1., 2.	Sándor-palota	6457
	Szent György tér 4., 5., 6., Szent György u. 2.	Királyi Palota (A-B-C-D-E-F épület), a középkori királyi palota romjai, a Szent György téri középkori romok, erődrendszer, a Ny-i és D-i várkert, Teleki-palota és udvari istálló területe és maradványai	6452/1,6452/3,6453/2, 6456/1
	Szent György tér 3.	Honvéd Főparancsnokság	6462
	Színház u. 1-3.	karmelita templom	6459
	Színház u. 5-11.	karmelita rendház	6460
	Ybl Miklós tér 2-6.	Várkert bazár és csatlakozó lakóházak	6452/2
2.	Anna u. 1. (Tárnok u. 18.)	lakóház	6501
3.	Apród u. 1-3.	Semmelweis Ignác szülőháza	6332
4.	Dísz tér 15.	De la Motte-palota	6471
5.	Döbrentei tér 9.	Rudas fürdő	5542, 5539, 5540, 5541
6.	Kapisztrán tér 2., 3., 4.	Nándor laktanya	6636
7.	Kapisztrán tér 6.	a Mária-Magdolna templom tornyának és falainak maradványai	6639/1,6639/2
8.	Táncsics Mihály u. 1.	lakóház	6540, 6541
9.	Táncsics Mihály u. 7.	Erdődy-palota	6545, 6542
10.	Táncsics Mihály u. 9.	József-kaszárnya, az Erdélyi-bástya és Kammerhof	6546

II. kerület

11.	Bem J. u. 20.	Ganz törzsgyár	13545/2
12.	Budakeszi út 91-95.	budaszentlőrinci pálos kolostor és templom romjai	10897/2, 10896, 10894/4, 10898, 10900, 10899, 10894/5
13.	Fő u. 82-86., Ganz u. 4.	Királyfürdő	13578
14.	Frankel Leó út 39-41., Árpád fejedelem útja 8., 9., 10., 11.	Császárfürdő	14479/2
15.	Hűvösvölgyi út 78., Fekete István u. 1-3.	Mátyás király nyéki vadászkastélyának romjai	11117/16
16.	Mecset u. 14.	Gül Baba türbéje	13431

²⁶⁸A 2001. évi LXIV. törvény melléklete a 2005. évi LXXXIX. törvény 40. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 01. 01.

17.	Szajkó u. 14-16., Fekete István u. 11.	Nyék középkori templomának romjai	11117/23
18.	Pesthidegkút, Templom u. 12-14.	Klebensberg-kastély	54281

III. kerület

19.	Aquincum, Szentendrei út 139.	római polgárváros romegyüttese	19343/8
20.	Fő tér 1.	Zichy-kastély épületegyüttese	18019
21.	Óbudai sziget, Hajógyár	az aquincumi helytartó palotájának romjai	18386/4
22.	Meggyfa u.	római ház romjai	18529/20
23.	Pacsirtamező u. 2-14.	római katonai amfiteátrum romjai	17599
24.	Szentendrei út	római polgárvárosi amfiteátrum romjai	19416

V. kerület

25.	Ferenciek tere 6.	Egyetemi Könyvtár	24186
26.	József A. u. 6. (Nádor u. 2.)	Pollack Mihály háza	24513
27.	Károlyi M. u. 16.	Károlyi-palota és Károlyi-kert	24166/1, 24166/2 (park)
28.	Kossuth L. tér 1., 2., 3.	Országház	24894
29.	Kossuth L. tér 11.	Földművelésügyi Minisztérium	24891
30.	Kossuth L. tér 12.	kúria	24898
31.	Március 15. tér	Contra Aquincum romjai	24314
32.	Vigadó tér 2.	Pesti Vigadó	24429/1

VI. kerület

33.	Andrássy út 22.	Magyar Állami Operaház	29209
34.	Andrássy út 67.	régi Zeneakadémia	29498
35.	Andrássy út 69.	régi Múcsarnok	29499
36.	Andrássy út 71.	Képzőművészeti Főiskola	29500, 29501, 29502
37.	Bajza u. 41.	régi pesti Kálvária	28345
38.	Liszt Ferenc tér 8.	Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola	29406
39.	Teréz körút 51-53.	Nyugati pályaudvar felvételi épülete	28224/51

280

VIII. kerület

40.	Baross tér 11.	Keleti pályaudvar felvételi épülete	32951/1
41.	Bródy S. u. 4.	lakóház	36559/4
42.	Illés u. 25.	Festetics-villa és pálmaház a Fűvészkertben	36177
43.	Kerepesi temető	a temető egész területe az állami tulajdonú védett síremlékekkel együtt	38821/2
44.	Múzeum krt. 4-8.	Tudományegyetem	36558/5
45.	Múzeum krt. 14-16.	Magyar Nemzeti Múzeum	36560

²⁸⁰A 2001. évi LXIV. törvény mellékletének jelölt része a 2010. évi LXIX. törvény 3. § (2) bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2010. 08. 01.

46.	Múzeum u. 7.	Hadik palota	36565
47.	Múzeum u. 11.	Károlyi-palota	36563
48.	Ótpacsirta u. 2.	Almásy-Andrássy-palota	36581
49.	Pollack Mihály tér 3. (Bródy S. u. 3.)	Festetics-palota	36587/2
50.	Pollack Mihály tér 4.	Esterházy-palota	36582/3
51.	Pollack Mihály tér 10. (Múzeum u. 4.)	Károlyi-palota	36582/1, 36582/2
52.	Üllői út 80-82. Ludovika tér 1.	Ludovika főépülete, együttese és parkja	36030

IX. kerület

53.	Fővám tér 7-9.	Fővámház	37058
54.	Üllői út 33-37.	Iparművészeti Múzeum	36862

IX. kerület

55.	Gellérthegy	Citadella	5412
56.	Hunyadi János út	albertfalvai római tábor romjai	43584/1
57.	Műgyetem rakpart 1., 2., 3., 4., 5., 6.	Budapesti Műszaki Egyetem épületei	5534

XIV. kerület

58.	Hősök tere műemléki együttese		
	Dózsa György út 39-41.	Szépművészeti Múzeum	29732/1
	Dózsa György út 37.	Műcsarnok	29732/1
	Hősök tere	Millenniumi Emlékmű	29732/1
59.	Stefánia út 14.	Földtani Intézet	32827
60.	Városliget, Vázsonyi Vilmos sétány, Széchenyi sziget	Vajdahunyad vára	29732/1

XXII. kerület

61.	Nagytétény, Csókássy Pál u. 11-15.	Rudnyánszky-kastély együttese és parkja	232438, 232435, 232436, 232437,232422,231745
62.	Szigetköz, Szent Flórián tér (Zsák u. és MÁV vasútvonal között)	római tábor romjai	232420,232421,232422, 232418,232419,232435

2. BARANYA MEGYE

63.	DUNASZEKCSŐ, Rév u. 4.	Jankovich-kúria	732/2
64.	KÁSÁD, Rákóczi út 28.	horvát tájház	72

65.	MAGYAREGREGY	Márévár	0196
66.	PÉCS, Apáca u. 14.	ókeresztény sírkápolna	18387/B/1
67.	PÉCS, Nyár u. 8.	Idrisz Baba türbéje	4955
68.	PÉCS, Minaret tér (Rákóczi út)	Jakováli Hasszán pasa dzsámija	4127
69.	PÉCS, Szent István tér	ókeresztény mauzóleum	18392/1
70.	PÉCS, Szepessy I. u. 3.	Egyetemi Könyvtár	18366
71.	PÉCS, Mecsekalja, Jakabhegy	pálos templom- és kolostorrom	089/5
72.	PÉCSVÁRAD	vár	1281
73.	SIKLÓS	vár	1174
74.	SZASZVÁR, Templom tér 2.	vár	278
75.	SZIGETVÁR	vár	1733

3. BÁCS-KISKUN MEGYE

76.	KECSKEMÉT, Katona J. tér 2.	ferences kolostor	478/1
77.	LAJOSMIZSE, Alsó-bene 225.	tanyamúzeum	056/3

4. BÉKÉS MEGYE

78.	GYULA, Vár-szigeterőd műemléki együttese		
	Várfürdő út	gótikus várkastély, Corvin János rondellája és külső várfal bástyákkal	2634/2
	Kossuth u. 15.	Harruckern-Wenckheim-Almássy-kastély együttese és parkja	2637/1,2637/2
	Várfürdő út 2.	lovarda	2641/1
79.	MEZŐHEGYES, az Állami Ménesbirtokhoz tartozó műemlékegyüttes		
	Csekonits park	víztorony és szivattyúház	905/2
	Hild János utca	központi magtár	677/1
	Kossuth u. 41-43.	sütőde, szárazmalom, lakóház, ipari épület	818, 820
	Kozma F. u. 6.	üzemi konyha, csikócsárda	870/1
	Kozma F. u. 14.	kettős tisztli lak	860/5/A
	Kozma F. u. 28.	déli nagy diadalív	725/2
	Kozma F. u. 28.	déli reprezentatív kaszárnya (ma lakóház)	704
	Kozma F. u. 30.	méneparancsnoki épület (ma székház)	704
	Kozma F. u. 32;	Északi reprezentatív kaszárnya (ma Hotel Nonius)	726
	Kozma F. u. 32.	Északi nagy diadalív	725/3
	Kozma F. u.	fedeles lovarda	730
	Kozma F. u.	központi istálló	729
	Kozma F. u.	harangláb a Hotel Nonius előtt	729
	Posta u. I.	vadászvendéglő	8
	18-as major, Ómező-hegyes	gabonaüzemi zabszilótorony	04/10
18-as major Ómező-hegyes	1. és 2. számú csikóslak	1034/4	
18-as major, Ómező-hegyes	sertéslelepi zabszilótorony	1041/8	
21-es major, Kamarás	harangláb	0417/17	

	21-es major, Kamarás	magtár	0417/18
	23-as major, Fűperreg-puszta	zabsilótorony	0264/6
	39-es major, Árkos-puszta	zabsilótorony és harangláb	056/7
	48-as major, Külsőperreg-puszta	csikóslak	0121/3
	56-os major	zabsilótorony	0203/40
	57-es major, Perreg-puszta	elevátor-magtár	0185/1
	57-es major, Perreg-puszta	komlószárfító	0191/14
	57-es major, Perreg-puszta	harangláb	0191/15
	66-os major, Csatóka-marás	zabsilótorony	0369/5
	79-es major, Komlósfecs-késpuszta	zabsilótorony	038
80.	SZABADKÍGYÓS, Kastély u.	Wenckheim-kastélyegyüttes és parkja	384
81.	SZARVAS, Szabadság u. 2.	Bolza-kastély és parkja	1
82.	SZARVAS, Annaliget	Csáky-kastély és parkja	01294/3

5. BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYE

83.	BOLDOGKŐVÁRALJA	várrom	1118/1
84.	EDELÉNY, Borsodi út 7.	L'Huillier-Coburg-kastély és parkja	48
85.	FÁJ, Bolt u. 1.	Fáy-kastély	17
86.	FÜZÉR, Várhegy	várrom	0161
87.	FÜZÉRRADVÁNY, Kossuth u. 2.	Károlyi-kastély együttes és parkja	247, 2/a-1
88.	GÖNC, Kossuth u. 85. és 85/A.	huszita ház	1126/1
89.	GÖNC, Dobogóhegy	pálos templom- és kolostorrom	065/5
90.	KOMLÓSKA, Rákóczi u. 50.	rutén tájház	195
91.	KURITYÁN	pálos templom- és kolostorrom	040/2
92.	MARTONYI, Háromhegy	pálos templom- és kolostorrom	022/1
93.	MÁD, Rákóczi u. 75.	zsinagóga	878/5
94.	MISKOLC, Bükk-szentlélek	pálos templom- és kolostorrom	01108/2
95.	MISKOLC, Diósgyőr, Vár u.	vár	32827/1,32818/1
96.	MISKOLC, Hámor, Újmassa	őskohó	01130
97.	ÓNOD	várrom	0156
98.	PÁCIN, Kossuth-kert	Mágochy-Alaghy-Senyei-kastély és parkja	1/1, 1/2
99.	SÁROSPATAK, Szent Erzsébet u. 19-21.	Rákóczi-várkastély és parkja	169
100.	SZOMOLYA, Toldi u. 28-30.	barlanglakás és udvara	277, 278, 279
101.	SZÓGLIGET, Várhegy	Szádvár romjai	076/5
102.	TARD, Béke u. 55. és 57.	tájház	1257, 1256

6. CSONGRÁD MEGYE

103.	FÁBIÁNSEBESTYÉN, Gá-dorosi műút, Külső dűlő 48.	Cserna-féle szélmalom	080/13
104.	SZEGVÁR, Kossuth tér 1.	Károlyi-kastély	789

7. FEJÉR MEGYE

105.	ALCSÚTDOBOZ, Alcsút	Habsburg-kastély maradványai és parkja	078
106.	BICSKE, Kossuth u. 42.	Batthyány-kastély és parkja	1896/1, 1906
107.	CSÁKVÁR, Kastély- park u. és Szent Vince u.	Esterházy-kastély együttese és parkja	193/1, 193/2, 194, 195, 196, 214/1, 214/7, 214/9, 214/10,214/11,214/12, 214/13,214/15,214/16, 0246
108.	CSÓKAKŐ	várrom	018/3
109.	DÉG, Hunyadi u. 11.	Festetics-kastély, „Hollandi ház” és kastélypark	1102,1101,0123/1,0123/4, 0123/5
110.	FEHÉRVÁRCSURGÓ, Petőfi u.	Károlyi-kastély és parkja	023/5,023/6,591,592, 610/1,610/2,610/3,610/4, 611.612.615/1.618

111.	FÜLE, Széchenyi u. 107.	tájház	189
112.	ISZKASZENTGYÖRGY, Kossuth tér 1.	Amadé-Bajzáth-Pappenheim-kastélyegyüttes és parkja	1,2,525,528/1,528/2,529, 530
113.	LOVASBERÉNY, Fe- hérvári u.	Cziráky-kastélyegyüttes, kápolna és kastélypark	1010, 1011/1, 1011/2, 0178/2,0178/3,0182
114.	MARTONVÁSÁR, Emlékezés tere	Brunszvik-kastélyegyüttes és parkja	174
115.	NÁDASDLADÁNY, Április 4. u.	Nádasdy-kastély és parkja	242/3, 242/2
116.	SÓPONYA, Nagy- láng, Dózsa Gy. u.	Zichy-kastélyegyüttes és parkja	367,368,369,370,371/1, 371/3,371/4,371/5,373, 374, 400
117.	SZÉKESFEHÉRVÁR, Koronázó tér	romkert, koronázó templom romjai	134, 399
118.	TÁC, Fövenypuszta	Gorsium	025, 026, 028

8. GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYE

119.	DÉNESFA, Fő u. 19.	Cziráky-kastélyegyüttes és parkja	111, 117,118/1
	FERTŐD, Esterházy-kastély teljes műemléki együttese:		
		erdő	015
		Kelemente-patak	016
		erdő	017
		út	018
		erdő	019/2
		út	020

	erdő	021/1
	erdő	021/2
	út	022
	út	023/1
	vendéglő	023/2
	út	023/3
	út	024
	erdő	025/1
	erdő	025/2
	út	026
	erdő	027/1
	erdő	027/2
	szántó	0202
	út	0223/1
	szántó	0224
	út	126
	park	127/2
	Gránátos ház I.	128
	út	129
	sportpálya	130
	Gránátos ház II.	131
	út	132
	járda	133
	út	134
	ipartelep, rakodó	135
	iparvasút	136
	iroda	137/1
	beépítetlen terület	137/2
	út	138
	park	139
	út	140
	kastély	141
	park	142
	híd, sétány	143
	park	144
	járda	145
	udvarosház	225
	uradalmi épület	227/1
	út	322
	muzsikaház	324/1
	lovarda	327/2
	beépítetlen terület	327/4
	kertészet, üvegházak, kutyaház	327/6
	park	327/7
	út	328
	vízmű	329
	park	330/1
	park	330/2
	út	330/3
	út	331
	út	332
	tisztartói ház	333
	Marionett Színház	334
	téli kert	335
	kerti ház	336
	út	337
	beépítetlen terület	338/1
	beépítetlen terület	338/2
	lakóház	339/2
	út	340
	víztorony	341
	uradalmi épület	342/5
	uradalmi épület	342/6
	uradalmi épületek	343

		út	344/1
		út	345
		uradalmi cselédházak	346/2
		uradalmi cselédházak	346/4
		út	347
		magtár	348/1
		közmű	348/3
		beépítetlen terület	348/4
		út	350
		park	1229/1
121.	FERTŐRÁKOS, Fő u. 153.	püspöki kastélyegyüttes és kertje	876, 877, 875
122.	GYŐR, Liszt Ferenc u. 13.	megyeháza	6687
123.	GYŐR, Széchenyi tér 5.	Apátúr-ház	6870
124.	MIHÁLYI, Korona u. 1.	Dőry-kastély és parkja	364, 366
125.	MOSONMAGYARÓVÁR, Párisi út 88.	Párisi útrendszer	313/10, 312/1, 312/2
126.	NAGYCENK, Széchenyi-kastély és műemléki együttese: Kiscenki út 3.		
		park	658/1
		Vöröskastély (kastélyszálló)	658/2
		méntelep	658/4
		Széchenyi Emlékmúzeum	658/5
		virágház (kastélyszálló)	658/6
		őreépületek	660
		méntelep	558
		vízmű, szennyvíztelep	559
		csatorna	560
	hársfasor	673, 0159/1	
127.	SOPRON, Fő tér 6.	Fabricius-ház	192, 193, 194
128.	SOPRON, Fő tér 7.	Tábornokház	195, 196
129.	SOPRON, Fő tér 8.	Storno-ház	197, 198
130.	SOPRON, Templom u. 2-4.	Esterházy-palota	189, 188
131.	SOPRON, Új u. 11.	zsinagóga	52
132.	SOPRON, Új u. 22-24.	zsinagóga	24, 25
133.	SZANY, Kossuth u. 2-6.	püspöki kastélyegyüttes és parkja	1162/1

9. HAJDÚ-BIHAR MEGYE

134.	DEBRECEN, Déri tér 1.	Déri Múzeum	8315
135.	DEBRECEN, Egyetem tér 1.	Kossuth Lajos Tudományegyetem	22246/1
136.	DERECSKE, Nyárfa utca 30.	tájház	1949
137.	HAJDÚBÖSZÖRMÉNY, Kossuth u. 1.	Hajdúkerületi Székház	3718
138.	HORTOBÁGY, a 33. sz. főút (71+879 szelvény)	Nagyhortobágyi kőhíd	96/4
139.	HORTOBÁGY, Petőfi tér 1.	Nagyhortobágyi csárda	1
140.	HORTOBÁGY, Petőfi tér	egykori szekérállás	97

141.	NAGYKEREKI, Bocskai tér	Bocskai várkastély és magtár	610/1, 610/2
------	----------------------------	------------------------------	--------------

10. HEVES MEGYE

142.	BOCONÁD, Szabad- ság tér 14.	Szeleczky-kastély és parkja	610/9
143.	EGER, Dózsa György tér 3.	Valide Szultana török fürdő romjai	5033,5031,5032
144.	EGER	vár és erődrendszer romjai	5488,5440,5472,5481, 5489, 5833/1
145.	EGER, Knézich K. u.	minaret	5072/2
146.	ERDŐTELEK, Fő u. 129.	Buttler-kastély és parkja	364, 365/2, 365/3, 365/4, 365/5, 365/6
147.	HATVAN, Kossuth tér	Grassalkovich-kastély és parkja	2713/4
148.	NOSZVAJ, Dobó u. 10.	De la Motte-kastély és parkja	545/1
149.	PARÁD, Sziget u. 8.	falumúzeum	123
150.	SÍROK	várrom	0193

11. KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYE

151.	BAJNA, Május 1. tér	Sándor-Metternich-kastélyegyüttes és parkja: kastély park, út uradalmi istálló	566 565/2, 563, 564, 567/1, 568/1, 568/2, 116/6
152.	DÓMÓS, Felsőfalu dűlő	prepostsági romok	403
153.	ESZTERGOM, Szent István tér 1.	vár, a királyi, majd érseki palota maradványainak együttese	16241, 16242
154.	ESZTERGOM, Pi- lisszentlélek	pálos kolostorrom	061
155.	KISBÉR, Szabadság park 6.	volt Magyar Királyi Lovarda	1598, 1599/1, 1071
156.	KOMAROM, Erődrendszer műemléki együttese		
		Igmándi erőd	1171
		Monostori erőd	1948
		Csillagerőd	803
157.	OROSZLÁNY, Majk- puszta	kamalduli remetesség műemléki együttese	
		kastély	074/20
		toronyrom	074/8
		remeteházak	074/1,074/2,074/3,074/4, 074/5, 074/6, 074/7, 074/9, 074/10,074/11,074/12, 074/13,074/14,074/15, 074/16,074/17,074/18
		központi udvar	074/19
		jégverem, erdő	072
		gazdasági épület	073
		kápolna és erdő	083
		gyep	075
		erdő	076
		étterem (gyep)	078
		gyep	061/9
		tó, mocsár	062
	udvar	032/1,032/2,032/3	

158.	OROSZLÁNY, Vértesszerbencs	Károly-templom- és kolostorrom	0199/5
159.	TATA, Hősök tere 7., 8., 9/A.	Esterházy-kastély és melléképületei, park	1852, 1853, 1854, 1855, 1851,
160.	TATA, Hattyúliget u. 40., Néppark	Esterházy kerti lak, műrom és mecset	3306/4, 3304/12, 3308/2
161.	TATA, Váralja u. 1-3.	a vár együttese	1874/1, 1874/2, 1873, 1875

12. NÓGRÁD MEGYE

162.	BALASSAGYARMAT, Madách u. 2.	megyei börtön	447
163.	DRÉGELYPALÁNK	várrom	058
164.	HOLLÓKÓ, Kossuth u. 82.	Palóc Múzeum	49/1
165.	HOLLÓKŐ	várrom	057/1
166.	MÁTRAVÉREBÉLY, Szentkút (Meszes tető)	remetebarláng	0135/1
167.	SALGÓTARJÁN	Salgó várrom	036
168.	SZÉCSÉNY, Ady E. u. 7.	Forgách-kastély, park és várkert	106, 155/2

13. PEST MEGYE

169.	ABONY, Tószegi u. 51.	Vigyázó-kúria	4160/6
170.	ACSA, Petőfi u.	Prónay-kastély és parkja	4
171.	ASZÓD, Szabadság tér 7.	újabb Podmaniczky-kastély és parkja	181,182
172.	DABAS-GYÓN, Kossuth u. 7.	Halász Móric-kúria és parkja	4795
173.	ÉRD, Mecset u.	minaret	24357
174.	FŐT, Vörösmarty tér 2.	Károlyi-kastély együttese és parkja	1552, 1553, 1562, 1565/1, 1565/2, 0242
175.	GÖDÖLLŐ, Szabadság tér 1.	Grassalkovich-kastély együttese és parkja	5848,5850,5851/3*, 5851/4*, 5852, 5853/2, 5853/3, 5853/4, 5854, 5855, 5856/1,5856/2
176.	GÖDÖLLŐ	vasútállomás királyi váróterme	5893/2
177.	GÖDÖLLŐ, Babatipusza	istállókastély	0268
178.	GYÖMRŐ, Teleki u. 118.	Teleki-kastély és parkja	632, 583
179.	NAGYKOROS, Kecskeméti u. 27/B	Halász-Tanárky-kúria	2942/4
180.	PÉCEL, Kálvin tér 1.	Ráday-kastély és parkja, márvány istálló	2,3/1
181.	PILIS, Kossuth u. 31.	Beleznay-Nyáry-kastély és parkja	1753
182.	PILISSZENTKERESZT, Romterület	ciszterci apátság romjai	05/1,05/2
183.	POMÁZ, Templom tér 3.	Teleki-kastély	640/1
184.	RÁCKEVE, Kossuth u. 95.	Savoyai-kastély és parkja	75,52,53,76/1,2954/1
185.	VÁC, Köztársaság u.	diadalív	2148
186.	VÁCHARTYÁN, Veres Pálné u. 5.	Rudnay-kastély	1/1,1/3,2,3,726

187.	VISEGRÁD, Fő u. 25-35.	a királyi palota teljes romterülete	22, 23, 24, 25, 26
188.	VISEGRÁD, Fő u. 37-41.	ferences kolostor romjai és a kapcsolódó épületek	27/1,27/2,28,29/1,29/3
189.	VISEGRÁD, Fő utca, Salamon-torony u., Várhegy	erődrendszer, vízbástya, kapu és várfalak, Alsóvár (Salamon-torony) Fellegvár és a csatlakozó várfalak	56, 1/4, 169/2,0125/9, 11, 1079, 0125/8, 0125/5, 0125/14-19
190.	VISEGRÁD, Sibrikdomb	római castrum és X-XI. századi várispánság romjai	1089, 1090, 0100/2
191.	VISEGRÁD, Sibrikdomb	esperesi templom romjai	1082/3
192.	ZSAMBÉK, Régi templom u.	premontrei prépostság romjai	941

14. SOMOGY MEGYE

193.	BALATONSZENT-GYÖRGY, Csillagvár u. 68.	tájház	35,36
194.	BALATONSZENT-GYÖRGY, Irtási dűlő	csillagvár	043
195.	ISTVÁNDI, Kossuth u. 59.	tájház	212
196.	SOMOGYVÁR, Várhegy	Szent Egyed bazilika és bencés apátság romjai	0150
197.	SZENNA, Árpád u. 38.	tájház	191/1
198.	ZAMÁRDI, Szántódpuszta	majorsági épületegyüttes	4470,4471,4472,4473, 4474, 4476, 4477, 4481
199.	ZAMÁRDI, Fő u. 83.	tájház	2395

15. SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYE

200.	NYÍRBÁTOR, a Báthori-várkastély területe		
	Édesanyák útja		2507
	Vár u. 1.	Báthori-várkastély, magtár	2451/1
201.	SZABOLCS, Földvár u.	földvár	1,2,4
202.	TARPA, Árpád u.	szárazmalom	1020/2
203.	TUZSÉR, Ady E. u. 2.	Lónyay-kastély és parkja	885
204.	TÚRISTVÁNDI, Zrínyi M. u.	vízimalom	303
205.	VÁJA, Damjanich u. 79.	Vay-kastély és parkja	3

16. TOLNA MEGYE

206.	LENGYEL	Apponyi-kastély és parkja	16
207.	OZORA	Ozorai Pipo vára	1596
208.	DUNAFÖLDVÁR, Rátkay köz 2.	török torony	1030
209.	SIMONTORNYA, Vár tér 10.	vár	1447

210.	KÖLESD- FELSŐHÍDVÉGPUSZTA	Hiemer-Jeszenszky-kastély	0310
------	------------------------------	---------------------------	------

17. VAS MEGYE

211.	BOZSOK, Rákóczi u. 1.	Sibrik-kastélyegyüttes és parkja	2,4
212.	BOZSOK, Rákóczi u. 101.	Batthyány-várkastély romja és kertje	268/12, 268/20 út, 270
213.	BŰK, Gyár u. 29.	Szapáry-kastélyegyüttes és parkja	607
214.	CÁK, Gesztenyés 3., 4., 5., 6., 28., 29., 30, 31., 32.	gesztenyés pincesor	1286
215.	CSÁKÁNYDOROSZLÓ, Fő u. 9-13.	Batthyány-kastélyegyüttes és parkja	1/1, 1/2, 2/1
216.	HEGYHÁTSZENTPÉTER, Béke u. 86. és 88.	tájház	199, 200
217.	JÁNOSHÁZA, Vár u. 50-54.	Erdődy-Choron-várkastély és parkja	1180
218.	KÖRMEND, Gr. Batthyány L. u. 1.	Batthyány-Strattmann-várkastély teljes együttese: főépület, melléképületek, kastély-park és építményei	1,2/1,2/2,2/3,3,4,5,6/2
219.	KŐSZEG, Rajnis J. u. 9.	Jurisics-vár teljes együttese	1822, 1823, 1824/1, 1824/3, 1824/4, 1825, 1826, 1827
220.	SÁRVÁR, Várkerület 1.	Nádasdy-várkastély és kertje	1
221.	SZALAFŐ, Pityerszer 1., 2, 3. és 9/A.	népi műemléki együttes	485, 524
222.	VASSURÁNY, Vasút u. 2.	Schilson-kastély és parkja	194/2, 196/1, 196/2, 196/3, 197
223.	VASSZÉCSENY, Munkás u. 3.	Ó-Ebergényi-kastély és parkja	344

18. VESZPRÉM MEGYE

224.	ALSÓÖRS, Petőfi köz 7.	gótikus ház, ún. török adószedőház	772
225.	BADACSONYTOMAJ, Szegedy Róza u. 137.	Szegedy Róza háza, udvarán présház és vincel-lérház	039/11
226.	BAKONYBÉL, Fő u. 15.	tájház	437
227.	CSESZNEK, Vár u.	várrom	0158/1

228.	CSOPAK, Kisfaludy u. 28.	vízimalom	1179
229.	DABRONC, Ötvös-puszta	Szegedy-kastély és kúria	333,318/1
230.	DEVECSER, Petőfi tér 5.	vár, Esterházy-kastély	616, 619/10, 620/3, 620/4
231.	DOBA	Erdődy-kastély és parkja	0219,0222/2,0222/3, 0222/5, 0222/6
232.	DOBA	Somlóvár romjai	0160/11
233.	DÖRGICSE, Fő u.	felsődörgicsei kettős templom romja	30
234.	DÖRGICSE	alsódörgicsei templomrom	0157
235.	DÖRGICSE, Pusztatemplomi dűlő	kisdörgicsei templomrom	0266/2
236.	GYULAKESZI, Csobánc-hegy	várrom	070
237.	KÉKKÚT, Fő u. 55.	tájház	105
238.	KÖVÁGÓÖRS	ecséri templomrom	9289
239.	KÖVÁGÓÖRS, Petőfi u. 18.	tájház	538
240.	MAGYARPOLÁNY, Petőfi u. 4.	tájház	467
241.	NAGYVÁZSONY, Bercsényi u. 21.	Schumacher-ház	522
242.	NAGYVÁZSONY, Vár u.	Kinizsi-vár romjai	453, 454
243.	NAGYVÁZSONY, Barátipuszta	pálos templom- és kolostorrom	0111
244.	NEMESVAMOS, Balácapuszta	római villagazdaság, likasdombi halomsír	089/3, 092/6, 092/141
245.	ÖRVÉNYES, Szent Imre u. 1.	vízimalom	1
246.	PAPA, Fő tér 1.	Esterházy-kastélyegyüttes: kastély, istálló, park, várkert és vízfolyások	1 5/2 2, 3, 6402/9, 6403, 6406, 6408,6409,6410,6413/4, 6412
247.	PÁPA, Március 15. tér 12.	Kluge-féle kékfestőüzem	233,130
248.	SÜMEG, Szent István tér 10.	püspöki palota	1422/3
249.	SÜMEG, Várhegy	vár	1532
250.	SZIGLIGET	várrom	07

251.	TÉS, Táncsics M. u. 17., 32.	szélmalmok	469, 461
252.	TIHANY, Batthyány u. 18-20.	halászcéh-ház és gazdaház	135
253.	VÁRPALOTA, Szabadság tér 1.	Thury György vára	1
254.	VESZPRÉM, Veszprémvölgyi u.	veszprémvölgyi apácakolostor és jezsuita templom romjai	6438/2, 6438/4
255.	VESZPRÉM, Gyula-firátót, Kolostor u.	premontrei templom- és kolostorrom	664
256.	VESZPRÉMFAJSZ	középkori templomrom	030/9

19. ZALA MEGYE

257.	EGERVÁR, Vár u.	várkastély	073
258.	KESZTHELY, Bercsényi u. 65., Georgikon u. 20.	Georgikon és majorja teljes együttese	1418/4, 1418/1

259.	KESZTHELY, Festetics-kastély együttes és parkja:		
	Kastély u. 1.	kastélymúzeum	2008
	Bástya u. 2.		2005, 2006
	Bástya u. 4.		2004
	Bástya u. 6.		2003
	Georgikon u. 21.	kertészet	2009
	Georgikon u. 21/A.		2010/1
	Georgikon u. 21/B.		2010/2, 2010/3, 2010/4, 2010/5, 2010/6, 2010/7
	Georgikon u. 21/C.		2011
	Soproni u. 2.		2007
	Lehel u. 2.		2450
	kastélypark	1687/1, 1687/2, 1687/3, 1687/4	
260.	KESZTHELY, Kastély u. 11., Georgikon u. 1.	Amazon Szálló, lóváltó és lakóház épületegyüttese	2028, 2026, 2027
261.	KESZTHELY, Fenékpuszta:	műemléki együttes	
		római kori épületmaradványok	0420, 0452, 0453, 0454, 0455, 0456, 0457, 0458/1, 0458/2
		Festetics-kúria és gazdasági épület	0415,0416,0418/1,0418/2, 0420,0421/1,0421/2, 0421/3, 0421/4, 0424, 0425, 0426/1,0437/1,0437/2, 0462/1,0462/3,0462/4
262.	REZI	várrom	0144/15
263.	ZALASZENTGRÓT, Zala u. 1.	Batthyány-kastély, park és híd	248, 0364/4
264.	ZALASZÁNTÓ, Tátika	várrom	045/14
265.	ZALAVÁR, Récéskút	bazilika romjai	090
266.	ZALAVÁR, Vársziget	vár és apátság romjai	083/6, 083/7, 087/5"